

SLUŽBENE NOVINE OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

Mošćenička Draga,
05. srpnja 2013.

Broj: 06/2013

Godina: 2013.

IZDAVAČ: OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA

UREDNIŠTVO: TRG SLOBODE 7-51417 MOŠĆENIČKA DRAGA, TEL: 051/737-621

ODGOVORNI UREDNIK: RATKO SALAMON, DR. MED.

IZLAZI: PO POTREBI

WEB: www.moscenicka-draga.hr

SADRŽAJ:**OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA****I. Općinsko vijeće**

28. Odluka o naknadi za rad općinskog načelnika i zamjenika općinskog načelnika koji dužnost obnašaju bez zasnivanja radnog odnosa.....3
29. Odluka o naknadama članovima Općinskog vijeća Općine Mošćenička Draga.....4
30. Odluka o osnivanju Stožera zaštite i spašavanja Općine Mošćenička Draga.....5
31. Odluka o pristupanju u članstvo Udruge Općina u Republici Hrvatskoj.....6
32. Odluka o imenovanju članova Vijeća za dodjelu koncesijskih odobrenje.....6
33. Rješenje o imenovanju članova Komisije za nerazvrstane ceste.....7
34. Zaključak o usvajanju Izvješća o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga za razdoblje od 2009. do 2012. godine.....8
35. Izvješće stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga za razdoblje od 2009. do 2012. godine..9

34.

Na temelju članka 47. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12) i članka 32. stavka 1. Statuta Općine Mošćenička Draga („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 26/09, 30/09 – Ispravak, 58/12, „Službene novine Općine Mošćenička Draga“ broj 3/13) Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga, na sjednici održanoj dana 04. srpnja 2013. godine, donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Izvješća o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga
za razdoblje od 2009. do 2012. godine

I.

Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga razmatralo je i usvaja Izvješće o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga za razdoblje od 2009. do 2012. godine.

II.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga za razdoblje od 2009. do 2012. godine sastavni je dio ovog Zaključka.

III.

Ovaj Zaključak s Izvješćem o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga za razdoblje od 2009. do 2012. godine objavljuje se u „Službenim novinama Općine Mošćenička Draga“.

IV.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga za razdoblje od 2009. do 2012. godine dostavlja se nadležnom Ministarstvu i Hrvatskom zavodu za prostorni razvoj.

KLASA: 350-07/13-01/4
URBROJ: 2156/03-02-13-1
M. Draga, 04. srpnja 2013.

OPĆINSKO VIJEĆE
OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

Predsjednica
dr.sc. Magda Mandić

35.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA ZA RAZDOBLJE OD 2009. DO 2012. GODINE**SADRŽAJ****U V O D****I. POLAZIŠTA**

1. Osnova i ciljevi izrade Izvješća
2. Zakonodavno - institucionalni okvir
3. Osnovna prostorna obilježja Općine Mošćenička Draga
  - 3.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru
  - 3.2. Demografska obilježja
4. Općina Mošćenička Draga u okviru Prostornoga plana Primorsko – goranske županije

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Mošćenička Draga
2. Sustav naselja Općine Mošćenička Draga
  - 2.1. Broj, veličina i osnovna obilježja prostora
  - 2.2. Tipovi naselja
  - 2.3. Građevinska područja naselja prema PPUO Mošćenička Draga
3. Gospodarske djelatnosti
  - 3.1. Socijalno - gospodarska struktura
  - 3.2. Proizvodne djelatnosti
  - 3.3. Poslovne djelatnosti
  - 3.4. Ugostiteljstvo i turizam
4. Opremljenost prostora infrastrukturom
  - 4.1. Društvene djelatnosti
  - 4.2. Komunalna infrastruktura
5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja
  - 5.1. Zaštita prirode
  - 5.2. Područja nacionalne ekološke mreže i potencijalna područja NATURA 2000
  - 5.3. Kulturna dobra
  - 5.4. Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća
6. Obvezni prostorni pokazatelji

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOGA UREĐENJA

1. Izrada dokumenata prostornoga uređenja
  - 1.1. Strateški dokumenti prostornog uređenja
  - 1.2. Provedbeni dokumenti prostornog uređenja
2. Provedba dokumenata prostornoga uređenja
  - 2.1. Pojedinačni akti prostornog uređenja
  - 2.2. Inspekcijski nadzor

3. *Provedba drugih razvojnih i programskih dokumenata*
4. *Provedba zaključaka, smjernica i preporuka iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga*

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. *Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Općine Mošćenička Draga s obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove*
2. *Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornoga uređenja Općine Mošćenička Draga*
  - 2.1. *Izmjene i dopune PPUO Mošćenička Draga*
  - 2.2. *Izmjene i dopune odnosno stavljanje izvan snage postojećih dokumenata prostornog uređenja*
  - 2.3. *Izrada novih dokumenata prostornog uređenja*
3. *Prijedlog aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru*

U V O D

Izvješće o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga izrađuje se kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru temeljem članka 47. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) i u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 117/2012).

Zakonom o prostornom uređenju i gradnji propisano je da Izvješće o stanju u prostoru sadrži:

- analizu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru;
- analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata;
- ocjenu stanja i prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Izradom i donošenjem Izvješća o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga kao obveznog dokumenta praćenja stanja u prostoru stvaraju se preduvjeti za daljnju izradu dokumenata prostornog uređenja, eventualno potrebnih izmjena i dopuna istih, kao i procjenu potrebe izrade drugih strateških i razvojnih odluka i dokumenata Općine Mošćenička Draga.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga za prethodno četverogodišnje razdoblje (2005. - 2008. godine) nije izrađeno.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga razmatra Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga i objavljuje se u "Službenim novinama" Općine Mošćenička Draga.

I. POLAZIŠTA

Polazišta Izvješća o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga obuhvaćaju pregled osnova i ciljeva izrade Izvješća unutar zakonodavnog, institucionalnog i međunarodnog okvira za četverogodišnje razdoblje za koje se Izvješće izrađuje (2009. do 2012. godine), te osnovna prostorna obilježja Općine Mošćenička Draga.

1. Osnova i ciljevi izrade Izvješća

Izvješće o stanju u prostoru je temeljni dokument koji analizira i prati stanje u prostoru na prostoru

Općine Mošćenička Draga. Osnovna svrha izrade Izvješća je ocjena postojećeg stanja, analiza prostornog razvoja i planiranje razvoja za naredno razdoblje. Člankom 47. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) za jedinice lokalne samouprave propisana je obveza izrade Izvješća kao četverogodišnjeg dokumenta praćenja stanja u prostoru.

Značaj Izvješća naročito je utvrđen člankom 8. Zakona o prostornom uređenju i gradnji kojim se kao jedno od načela prostornog uređenja, između ostalog, utvrđuje: "Praćenje stanja u prostoru, izrada, donošenje i provođenje dokumenata prostornog uređenja su trajne aktivnosti prostornog uređenja čija stalnost i neprekidnost pridonosi očuvanju prostornih vrijednosti, ostvarivanju i usuglašavanju interesa te utvrđivanju prioriteta djelovanja."

Temeljne sastavnice Izvješća o stanju u prostoru su:

- *analitički dio kojim se utvrđuje stanje u prostoru (analiza stanja u prostoru, analiza stanja i trendova prostornog razvoja, analiza izrade i provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata);*
- *programski dio koji se utvrđuju smjernice i prioritetne aktivnosti za poboljšanje stanja u prostoru (mogućnosti održivog razvoja u prostoru, ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornoga uređenja, prijedlog aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru).*

Ovo Izvješće izrađeno je na temelju dostupnih podataka koje su dostavila nadležna državna tijela, tijela Primorsko – goranske županije i Općine Mošćenička Draga, javne ustanove te druge pravne osobe s javnim ovlastima određene posebnim propisima, koje obavljaju poslove od utjecaja na sadržaj Izvješća.

2. Zakonodavno - institucionalni okvir

Općina Mošćenička Draga formirana je 30.12.1992. godine (NN 90/92) kao jedinica lokalne samouprave, u kojoj se nalazi 14 naselja. U razdoblju od izrade Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga (od 2007. godine) donesene su izmjene Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) kao temeljni dokument koji uređuje sustav prostornog uređenja. Također, donesen je niz novih (ili su dopunjeni postojeći) osnovnih zakonskih propisa koji direktno utječu na određene aktivnosti u domeni prostornog uređenja, tako da su u izradi ovog Izvješća ugrađeni:

- *Zakon o prostornom uređenju i gradnji, NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12*
- *Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru, NN 117/2012*
- *Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji, NN 152/08, 49/11 i 25/13*
- *Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10*
- *Zakon o područjima posebne državne skrbi, NN 86/08 i 57/11*
- *Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12*
- *Zakon o zaštiti prirode, NN 70/05, 139/08 i 57/11*
- *Uredba o proglašenju ekološke mreže, NN 109/07*
- *Zakon o zaštiti okoliša, NN 110/07*
- *Zakon o poljoprivrednom zemljištu, NN 152/08, 21/10 i 63/11*
- *Zakon o šumama, NN 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10 i 25/12*
- *Zakon o vodama, NN 153/09 i 130/11*
- *Zakon o cestama, NN 84/11 i 22/13*
- *Odluka o razvrstavanju javnih cesta, NN 44/12*
- *Zakon o komunalnom gospodarstvu, NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04 - uredba, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12*
- *Uredba o klasifikaciji voda, NN 77/98 i 137/08*

- *Zakon o elektroničkim komunikacijama, NN 73/08, 90/11 i 133/12*
- *Zakon o zaštiti od buke, NN 30/09*
- *Zakon o zaštiti zraka, NN 130/11*
- *Zakon o rudarstvu, NN 75/09 i 49/11*
- *Zakon o otpadu, NN 178/04, 111/06, 110/07, 60/08 i 87/09*
- *Zakon o zaštiti i spašavanju, NN 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10*
- *Zakon o zaštiti od požara, NN 92/10.*

3. Osnovna prostorna obilježja Općine Mošćenička Draga

3.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Općina Mošćenička Draga ima karakteristike ruralnog prostora, o čemu svjedoči činjenica da su kroz dugi niz godina zemljoradnja i stočarstvo, a ne ribarstvo, bili osnova egzistencije. Karakteristike ruralnog prostora i danas su vidljive u pejzažu i u pojedinim detaljima, iako upravo ti detalji ubrzano nestaju. Dva kulturna područja ovog prostora – Mošćeniščina i Brseščina – bila su orijentirana na svoja urbana centra – naselje Mošćenice i Brseč. Starija naselja razvila su se podalje od mora (zaštita od napada) na plodnoj zemlji, dok se uz more nalazila samo spremišta za potrebe ribara.

Sela su smještena na obroncima brda i okrenuta moru, a neka podalje od mora, na plodnim zaravnima. Danas je veći broj ovih sela polunapušten ili u ruševinama (Marasi-Grabrova, Sveti Anton, Trebišća, neki zaseoci Kalca i Grabrove i druga). Tek se kasnije, sredinom 19. stoljeća, sve više kuća gradi uz prometnice ili bliže moru. Zaseoci, smješteni na kosinama brda danas predstavljaju izuzetnu vizualnu atrakciju u svom prirodnom okruženju, jer su zadržali oblik naselja s početka stoljeća, te bi takvi i trebali ostati. Većina seoskih naselja je zaseočno tipa (naselja se sastoje od brojnih zaselaka), pa tako na primjer naselje Sveta Jelena ne postoji kao cjelovito naselje, već samo kao zbirno ime za zaselke Slamnjake, Škalamere, Šcoce i druge. Zbog teške prometne dostupnosti (strmine) bila je razvijena "pješačka" kultura, koja se očitovala u brojnim stazama i putevima, na čijim se križanjima i danas još nalaze kamene kapelice sa zanimljivom pučkom kamenom plastikom. Morska obala nije osobito razvedena ali je neobično slikovita jer se odlikuje brojnim visokim obalnim liticama i manjim uvalama s prirodnim šljunčanim žalima. Najveće takvo žalo je u Mošćeničkoj Dragi gdje je kameni materijal za oblutke stoljetnim radom nanijela bujica Mošćenička draga te žalo i plaža sv. Ivan, ali i niz manjih žala, od kojih su neka pristupačna samo s mora. More na području Općine Mošćenička Draga obuhvaća akvatorij Riječkog zaljeva (Vela vrata). Obala je strma, a dubina mora se kreće preko 60 m.

Turizam je najznačajnija gospodarska grana Općine Mošćenička Draga. Na području općine danas prema podacima Turističke zajednice Općine Mošćenička Draga ima ukupno oko 2.800 ležajeva (oko 500 ležajeva u hotelima i oko 2.300 ležajeva u privatnom smještaju). Nakon razdoblja recesije, turizam se počeo postepeno oporavljati tek nakon 2000. godine. Glavni nositelji turističkog razvoja su LIBURNIJA RIVIERA HOTELI d.d. u hoteljerskoj djelatnosti te privatna kućanstva, koja raspoložu velikim brojem smještajnih kapaciteta (čak oko 80%).

Broj stanovnika Općine Mošćenička Draga (prema rezultatima Popisa stanovništva 2011. godine) iznosio je 1.535 stanovnika, od čega je 585 stanovnika ili 38% nastanjeno u naselju Mošćenička Draga, općinskom centru. Općina Mošćenička Draga ima u svom sastavu 14 naselja.

Naselje Mošćenička Draga ističe se u zadnje vrijeme kao općinsko administrativno središte, u kojem su koncentrirani javni sadržaji, ali i najveći broj turističkih kapaciteta na području općine, čime se naselje izdvaja i po gospodarskom značaju. Naselje Mošćenice osnovano je još u vrijeme dok je ovo područje naseljavalo ilirsko pleme Liburni, i to prvenstveno kao zaklon od napadača. Stratešku vrijednost Mošćenice su zadržale i kasnijim razdobljima, nakon što su se u ova područja doselili Slaveni. Naselje Kraj nalazi se uz obalnu cestu Rijeka – Pula, i u njemu se nalazi jedna od najstarijih crkava mošćeničke župe – crkva Majke Božje. Naselje Brseč se nalazi na uzvisini ispod brda Sisola, iznad gotovo 130 m visokih hridi koje se gotovo okomito obrušavaju u zaljev.

3.2. Demografska obilježja

Osnovne karakteristike promjene broja stanovnika području Općine Mošćenička Draga kao i po pojedinim naseljima ukazuje na kontinuirani pad broja stanovnika. Od popisa broja stanovnika iz 1910. godine pa do najnovijeg popisa 2011. godine, broj stanovnika se na području Općine Mošćenička Draga smanjio za čak 1.629 osoba li za čak 51%.

Porast broja stanovnika prisutan je samo u naselju Mošćenička Draga, u kojem je broj stanovnika rastao u razdoblju 1948. - 1981. godine, da bi nakon toga i ovo naselje bilježilo pad broja stanovnika (poras broja stanovnika za posljednjem međupopisnom razdoblju nastao je zbog pripajanja naselja Sveti Petar naselju Mošćenička Draga).

Tablica 1. - PROMJENE BROJA STANOVNIKA NA PODRUČJU OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA
U RAZDOBLJU OD 1931. DO 2011. GODINE

N a s e l j e	Godina popisa										
	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
Brseč	264	504	432	191	201	205	189	143	121	131	129
Golovik	240	-	-	138	154	148	133	102	90	81	84
Grabrova	139	-	-	112	95	77	47	17	10	6	10
Kalac	292	481	426	178	177	126	92	61	43	39	32
Kraj	119	732	666	108	98	107	123	105	119	103	98
Mala Učka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Martina	146	489	490	135	115	96	84	58	54	44	50
Mošćenice	452	236	203	310	313	330	304	302	325	310	301
Mošćenička Draga	442	618	586	294	348	416	456	498	472	439	585
Obrš	159	-	-	141	127	97	60	31	24	19	14
Sučići	250	-	-	158	157	136	78	70	51	44	45
Sveta Jelena	190	-	-	143	146	120	94	109	102	94	93
Sveti Anton	140	-	-	91	90	59	44	29	9	11	5
Sveti Petar	85	-	-	113	102	102	122	151	202	223	-
Zagore	246	-	-	202	190	183	153	119	101	97	86
Općina Mošćenička Draga	3.164	3.060	2.803	2.314	2.313	2.202	1.979	1.795	1.723	1.641	1.535

izvor podataka:

- Mirko Korenčić: Naselja i stanovništvo Hrvatske 1857-1971., Zagreb, 1979.
- Prostorni plan uređenja Općine Mošćenička Draga (SNPGŽ 34/07 i 04/12)
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Opću populacijsku dinamiku prostora moguće je sagledati kroz podatke o prirodnom kretanju stanovništva (priraštaj). Iz analize prirodnog kretanja stanovništva u razdoblju od 2000. do 2011. godine, vidi se, da područje Općine Mošćenička Draga ima negativan prirodni priraštaj, koji godišnje iznosi prosječno 10,5 osoba.

Broj živorođene djece u razmatranom razdoblju prosječno iznosi 13,1 godišnje. U 2011. zabilježen je mali porast broja živorođene djece u odnosu na prethodnu godinu, odnosno rođeno je petero djece više nego 2010. godine. Stopa nataliteta (živorođeni na 1.000 stanovnika) u 2011. iznosila je 11,07. Broj umrlih osoba u razmatranom razdoblju je oko 23,7 godišnje. Stopa mortaliteta (umrli na 1.000 stanovnika) u 2011. iznosila je 18,9.

Tablica 2. - PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

	živo- rođeni	mrtvo- rođeni	umrli	umrla dojenčad	prirodni prirast	brakovi		vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
						sklopljeni	razvedeni	
2000. godina	9	-	25	-	-16	5	2	36,0
2001. godina	10	-	32	-	-22	3	4	31,3
2002. godina	14	-	21	-	-7	10	2	66,7
2003. godina	27	-	35	-	-8	22	4	77,1
2004. godina	14	-	17	-	-3	7	1	82,4
2005. godina	11	-	21	-	-10	10	3	52,4
2006. godina	8	-	21	-	-13	11	2	38,1
2007. godina	11	-	18	-	-7	14	2	61,1
2008. godina	8	-	26	-	-18	6	2	30,8
2009. godina	17	-	17	-	0	9	4	100,0
2010. godina	12	-	22	-	-10	10	-	54,5
2011. godina	17	-	29	-	-12	7	4	58,6

izvor podataka:

- Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske - priopćenja, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Stopa prirodnog prirasta u 2011. bila je negativna (umrlo je 12 stanovnika više nego je rođeno). Negativno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih) koji je iznosio svega 58,6.

Tablica 3. - STANOVNIŠTVO NA PODRUČJU OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA PO NASELJIMA

	2001. godine		2011. godine		indeks kretanja broja stanovnika 2011./2001.
	ukupno popisane osobe	ukupan broj stanovnika	ukupno popisane osobe	ukupan broj stanovnika	
OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA	1.670	1.641	1.556	1.535	0,93
Brseč	131	131	127	129	0,98
Golovik	81	81	86	84	1,03
Grabrova	6	6	13	10	1,67
Kalac	39	39	26	32	0,82
Kraj	110	103	100	98	0,95
Mala Učka	-	-	-	-	-
Martina	45	44	50	50	1,13
Mošćenice	313	310	303	301	0,97
Mošćenička Draga	452	439	591	585	1,33
Obrš	19	19	15	14	0,73

Sučići	44	44	45	45	1,02
Sveta Jelena	94	94	96	93	0,99
Sveti Anton	11	11	8	8	0,72
Sveti Petar	224	223	-	u sastavu naselja M. Draga	-
Zagore	101	97	87	86	0,88
Naknadno popisani	-	-	9	-	

izvor podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001. godine, Državni zavod za statistiku RH
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Prema rezultatima Popisa stanovništva 2011. godine ostali demografski pokazatelji Općine Mošćenička Draga su slijedeći:

Tablica 4. - STANOVNIŠTVO OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA PREMA STAROSTI I SPOLU
PO NASELJIMA

	spol	ukupno	starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
Općina Mošćenička Draga	sv.	1.535	58	50	48	67	70	86	118	121	82	97	108	167	124	97	82	67	55	29	8	1
	m	767	32	22	26	40	37	46	63	59	40	48	53	79	69	49	42	26	23	8	4	1
	ž	768	26	28	22	27	33	40	55	62	42	49	55	88	55	48	40	41	32	21	4	-
Brseč	sv.	129	2	6	5	6	7	7	10	10	3	4	10	18	15	6	6	8	3	2	1	-
	m	68	2	4	2	3	4	4	7	4	2	1	6	8	9	3	2	4	2	1	-	-
	ž	61	-	2	3	3	3	3	3	6	1	3	4	10	6	3	4	4	1	1	1	-
Golovik	sv.	84	1	3	1	2	3	2	5	8	2	5	17	7	6	5	5	4	6	1	1	-
	m	40	-	-	1	1	2	-	3	5	2	2	8	4	4	2	3	-	2	-	1	-
	ž	44	1	3	-	1	1	2	2	3	-	3	9	3	2	3	2	4	4	1	-	-
Grabrova	sv.	10	1	1	-	-	-	1	1	-	1	2	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-
	m	5	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	ž	5	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Kalac	sv.	32	2	-	-	1	3	2	1	-	2	3	2	5	2	1	2	4	1	1	-	-
	m	18	-	-	-	-	1	2	1	-	1	2	2	3	1	1	-	2	1	1	-	-
	ž	14	2	-	-	1	2	-	-	-	1	1	-	2	1	-	2	2	-	-	-	-
Kraj	sv.	98	4	3	4	-	5	7	8	9	6	6	5	11	6	10	5	5	-	2	2	-
	m	48	2	3	2	-	3	1	4	4	5	2	3	5	3	7	1	2	-	-	1	-
	ž	50	2	-	2	-	2	6	4	5	1	4	2	6	3	3	4	3	-	2	1	-
Mala Učka	sv.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Martina	sv.	50	2	1	3	2	1	1	6	2	3	3	7	8	4	2	2	2	1	-	-	-
	m	29	2	1	2	2	-	-	2	2	1	2	4	6	1	2	1	-	1	-	-	-
	ž	21	-	-	1	-	1	1	4	-	2	1	3	2	3	-	1	2	-	-	-	-
Mošćenice	sv.	301	20	11	10	16	13	23	24	25	19	20	18	36	20	13	11	8	9	4	1	-
	m	144	11	4	3	9	6	11	11	13	9	10	9	14	13	8	8	2	2	1	-	-

	spol	ukupno	starost																			
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
	ž	157	9	7	7	7	7	12	13	12	10	10	9	22	7	5	3	6	7	3	1	-
Mošćenička Draga	sv.	585	19	22	18	31	23	32	39	52	38	41	31	42	48	43	43	26	24	10	2	1
	m	288	10	7	13	21	11	22	21	23	15	23	13	16	25	20	22	11	10	2	2	1
	ž	297	9	15	5	10	12	10	18	29	23	18	18	26	23	23	21	15	14	8	-	-
Obrš	sv.	14	-	-	-	2	-	-	3	-	-	-	2	3	-	2	1	-	1	-	-	-
	m	8	-	-	-	1	-	-	2	-	-	-	1	2	-	1	-	-	1	-	-	-
	ž	6	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-
Sučići	sv.	45	2	-	2	1	2	4	2	4	-	4	3	5	8	2	1	3	2	-	-	-
	m	23	1	-	-	-	-	1	1	4	-	2	1	3	5	2	1	2	-	-	-	-
	ž	22	1	-	2	1	2	3	1	-	-	2	2	2	3	-	-	1	2	-	-	-
Sveta Jelena	sv.	93	4	2	2	3	3	2	15	5	3	3	7	17	7	6	4	3	3	4	-	-
	m	47	3	2	1	2	3	1	7	1	2	1	4	6	5	1	3	2	2	1	-	-
	ž	46	1	-	1	1	-	1	8	4	1	2	3	11	2	5	1	1	1	3	-	-
Sveti Anton	sv.	8	-	-	-	1	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
	m	5	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
	ž	3	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zagore	sv.	86	1	1	3	2	8	5	3	6	4	5	5	14	8	6	1	4	5	4	1	-
	m	44	-	1	2	1	6	4	2	3	3	1	1	11	3	2	-	1	2	1	-	-
	ž	42	1	-	1	1	2	1	1	3	1	4	4	3	5	4	1	3	3	3	1	-

izvor podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Tablica 5. - KONTINGENTI STANOVNIŠTVA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

spol	ukupno	0 - 6 godina	0 - 14 godina	0 - 17 godina	0 - 19 godina	žene u fertilnoj dobi		radno sposobno stanovništvo (15-64 godine)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	prosječna starost	indeks starenja	koeficijent starosti
						svega (15-49 godina)	od toga 20-29 godina							
sv.	1.535	79	156	192	223	-	-	1.040	463	339	160	46,5	07,6	80,2
m	767	41	80	103	120	-	-	534	222	153	62	45,2	85,0	28,9
ž	768	38	76	89	103	308	73	506	241	186	98	47,7	84,0	81,4

izvori podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Tablica 6. - STANOVNIŠTVO OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA PREMA NARODNOSTI

	Ukupno	Hrvati	Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj												Ostali	Regionalna pripadnost	izjašnjavaju	Nepoznato
			Albanci	Austrijanci	Bošnjaci	Bugari	Crnogorci	Makedonci	Nijemci	Poljaci	Rumunji	Slovenci	Srbi	Talijani				
Općina Mošćenička Draga	1.535	1.392	14	2	6	1	3	6	6	1	2	17	12	22	7	30	12	2
%	100,00	90,68	0,91	0,13	0,39	0,07	0,20	0,39	0,39	0,07	0,13	1,1	0,78	1,43	0,46	1,95	0,78	0,13

izvori podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Tablica 7. - STANOVNIŠTVO OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA PREMA VJERI

	Ukupno	Katolici	Pravoslavci	Protestanti	Ostali kršćani	Muslimani	Istočne religije	Agnostici i skeptici	Nisu vjernici i ateisti	izjašnjavaju se	Nepoznato
Općina Mošćenička Draga	1.535	1.333	11	5	1	31	1	23	88	41	1
%	100,00	86,84	0,72	0,33	0,07	2,02	0,07	1,50	5,73	2,67	0,07

izvori podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Tablica 8. - STANOVNIŠTVO OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA PREMA DRŽAVLJANSTVU

	Ukupno	Hrvatsko		Strano
		svega	Od toga: hrvatsko i drugo	
Općina Mošćenička Draga	1.535	1.504	54	31
%	100,00	97,98	3,52	2,02

izvori podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Tablica 9. - STANOVNIŠTVO OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA PREMA MATERINSKOM JEZIKU

	<i>Ukupno</i>	<i>Hrvatski</i>	<i>Albanski</i>	<i>Bosanski</i>	<i>Bugarski</i>	<i>Makedonski</i>	<i>Njemački</i>	<i>Poljski</i>	<i>Rumunjski</i>	<i>Ruski</i>	<i>Slovenski</i>	<i>Talijanski</i>	<i>Ostali jezici i nepoznato</i>
Općina Mošćenička Draga	1.535	1.451	16	1	1	5	5	1	2	2	16	25	8
%	100,00	94,53	1,04	0,07	0,07	0,33	0,33	0,07	0,13	0,13	1,04	1,63	0,53

izvori podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Tablica 10. - KUĆANSTVA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA PO NASELJIMA

	ukupni broj kućanstava 2001. godine	prosječna veličina kućanstva 2001. godine	ukupni broj kućanstava 2011. godine	prosječna veličina kućanstva 2011. godine	indeks rasta broja kućanstava 2011./2001.
OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA	595	2,75	627	2,44	1,05
Brseč	47	2,78	52	2,48	1,10
Golovik	31	2,61	37	2,27	1,19
Grabrova	3	2,00	4	2,50	1,33
Kalac	18	2,16	15	2,13	0,83
Kraj	38	2,71	39	2,51	1,02
Mala Učka	-	-	-	-	-
Martina	17	2,58	19	2,63	1,11
Mošćenice	109	2,84	109	2,76	1,00
Mošćenička Draga	155	2,83	232	2,52	1,49
Obrš	8	2,37	7	2,00	0,87
Sučići	18	2,44	16	2,81	0,89
Sveta Jelena	35	2,68	53	1,75	1,51
Sveti Anton	5	2,20	4	2,00	0,80
Sveti Petar	77	2,89	<i>u sastavu naselja M. Draga</i>	-	-
Zagore	34	2,85	36	2,38	1,05

izvor podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Stanovništvo Općine Mošćenička Draga je 2011. godine živjelo u 627 kućanstava, prosječne veličine 2,44 člana, što je u odnosu na 2001. godinu smanjenje prosječne veličine kućanstva (sa 2,75 na

2,44 članova). U kretanju broja i veličine kućanstva po naseljima, uočava se porast broja kućanstava od 2001. do 2011. godine (indeks rasta 1,05), kao i pad prosječne veličine kućanstva (sa 2,75 na 2,44).

Tablica 11. - STAMBENE JEDINICE NA PODRUČJU OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

	2001. godine		2011. godine		indeks rasta broja stanova 2011./2001.	indeks rasta broja stanova za stalno stanovanje 2011./2001.
	ukupno	stanovi za stalno stanovanje	ukupno	stanovi za stalno stanovanje		
OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA	1.138	787	1.305	736	1,14	0,93
<i>Brseč</i>	104	54	129	54	1,24	1,00
<i>Golovik</i>	47	45	49	39	1,04	0,86
<i>Grabrova</i>	39	16	16	9	0,41	0,56
<i>Kalac</i>	47	20	43	14	0,94	0,70
<i>Kraj</i>	66	43	59	39	0,89	0,90
<i>Mala Učka</i>	-	-	17	4	-	-
<i>Martina</i>	33	25	49	27	1,48	1,08
<i>Mošćenice</i>	188	144	182	127	0,96	0,88
<i>Mošćenička Draga</i>	273	199	558	287	-	-
<i>Obrš</i>	23	18	27	17	1,17	0,94
<i>Sučići</i>	45	27	33	20	0,73	0,74
<i>Sveta Jelena</i>	51	47	60	47	1,17	1,00
<i>Sveti Anton</i>	22	10	23	11	1,04	1,10
<i>Sveti Petar</i>	146	94	23	11	-	-
<i>Zagore</i>	54	45	56	37	1,03	0,82

izvor podataka:

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

U međupopisnom razdoblju od 2001. do 2011. broj stanova na području Općine Mošćenička Draga je porastao za 167 stanova, pri čemu je broj stanova za stalno stanovanje smanjen za 51 stan.

4. Općina Mošćenička Draga u okviru Prostornog plana Primorsko – goranske županije (SNPGŽ 14/00, 12/05, 50/06 i 03/11)

Prostorni plan Primorsko - goranske županije ("Službene novine" Primorsko - goranske broj 14/00, 12/05, 50/06 i 03/11) izrađen je uz poštivanje ciljeva i smjernica iz Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske te utvrđuje osnove za budući razvitak u prostoru, ciljeve prostornog uređenja i namjenu prostora, te smjernice, mjere i uvjete za korištenje, zaštitu i uređivanje prostora.

Na području Primorsko – goranske županije naselje Mošćenička Draga ima status lokalnog središta VII kategorije, dok druga naselja nisu u tom smislu kategorizirana.

Prostornim planom određeni su sljedeći ciljevi razvoja Primorsko - goranske županije:

1. Podizanje opće razine razvijenosti Županije i povećanje standarda ljudi, zaposlenosti i kvalitete življenja. Društveni proizvod po stanovniku u 2015. godini podići na razinu od 16.000 USD. Udio zaposlenosti u stanovništvu povećati na 39%.
2. Poticanje progresivnog demografskog razvitka, naročito sprečavajući depopulaciju i izumiranje emigracijskih i niskonatalitetnih područja. Prosječna stopa rasta stanovništva do 2015. godine treba iznositi 0,5% prosječno godišnje.
3. Uspostavljanje gospodarske i demografske ravnoteže rasta i razvitka u Županiji.
4. Prostori prometnih koridora na primarnim pravcima Županije su od osobite važnosti za nacionalni razvitak gospodarstva Republike Hrvatske.
5. Izgrađivanje i ustrojavanje sustava upravljanja prostorom i prirodnim resursima.
6. Razvitak i uređenje prostora postaviti na načelima održivog razvitka.
7. Zaštitu okoliša temeljiti na načelima prihvatnog kapaciteta okoliša, integralnog pristupa zaštite i razvitka, te sprečavanje onečišćenja okoliša.
8. Prostorna, gospodarska i infrastrukturna rješenja, te zaštitu dobara uskladiti s razvitkom i očuvanjem kakvoće susjednih područja.

Područje Općine Mošćenička Draga funkcionalno pripada prostornoj cjelini 04 - Priobalje. Posebne postavke razvoja koje osobito treba poticati za područje priobalja su:

- *treba ublažiti pritisak na usku obalnu crtu, usmjeravajući migracijske tokove prema bižem zaleđu;*
- *obalne prostore treba planirati isključivo za litoralne sadržaje;*
- *razviti lučki sustav i osigurati prostorne uvjete za razvoj;*
- *razviti prometni sustav;*
- *onečišćenju zraka zbog prometa treba posvetiti posebnu pažnju i pojačati infrastrukturu koja će omogućiti iznalaženje pravovremenih i djelotvornih zaštitnih mjera;*
- *izgradnja kanalizacijskog sustava je osnovni sanitarno-zdravstveni standard i najučinkovitiji izravni način zaštite mora te je rješavanje ovog problema primarni zadatak.*

II. ANALIZA I OCJENA STANJA, PROVEDBE I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Mošćenička Draga

Prostornim planom uređenja Općine Mošćenička Draga (SNPGŽ 34/07 i 04/12), u skladu s kriterijima utvrđenim odredbama Prostornog plana Primorsko – goranske županije (SNPGŽ broj 14/00, 12/05, 50/06 i 03/11), površine za razvoj i uređenje podijeljene su na osnovne skupine:

- *građevinska područja naselja (izgrađeni i neizgrađeni dio);*
- *građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene;*
  - *ugostiteljsko – turistička namjena*
  - *zdravstveno - turistička namjena*
  - *sportsko – rekreacijska namjena*
  - *grobља*
- *poljoprivredne površine;*
- *šumske površine;*
- *ostalo poljoprivredno tlo;*
- *infrastrukturni sustavi;*
- *vodne površine na kopnu;*
- *morske površine.*

Površine za razvoj i uređenje naselja su područja na kojima se predviđa proširenje postojećih naselja, u kojima se smještavaju, osim stanovanja, sve ostale namjene spojive s osnovnom (javna, gospodarska, sportsko - rekreacijska, javne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava i drugo).

Površine za razvoj i uređenje izvan naselja (izdvojene namjene) uključuju izdvojene namjene koje se svojom veličinom, strukturom i načinom korištenja razlikuju od naselja te koje funkcioniraju u prostoru kao autonomne prostorne cjeline. Unutar ovih područja izdvajaju se:

- ugostiteljsko – turistička namjena (T1 - hotel, T2 - turističko naselje);
- zdravstveno – turistička namjena (ZT);
- sportsko – rekreacijska namjena (R1 - golf igralište, R2 – nogometno igralište);
- groblja (+).

Šumske površine na području Općine Mošćenička Draga zauzimaju više od 70% površine, dok poljoprivredne površine koje se obrađuju zauzimaju tek oko 1% površine općine.

Poljoprivredne, šumske i vodne površine razgraničene su na slijedeće namjene:

- poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene - ostala obradiva tla (P3);
- šuma isključivo osnovne namjene - gospodarska (Š1);
- šuma isključivo osnovne namjene – zaštitna šuma (Š2);
- šuma isključivo osnovne namjene - šuma posebne namjene (Š3);
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište i pašnjačke površine (PŠ).

Površine namijenjene gradnji zauzimaju 258,02 ha ili 5,57%, od kojih se veći dio odnosi na površine građevinskih područja (3,44%), a manji dio na izgrađene strukture van građevinskih područja naselja za izdvojene namjene (2,12%).

Tablica 12. - ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA IZ PPUO
MOŠĆENIČKA DRAGA

ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA	oznaka	ukupno (ha)	% od površine općine	stan /ha ha/stan*
Građevinska područja naselja - ukupno		159,54	3,44	10,03
- izgrađeni dio građevinskih područja naselja	GPN	145,24	3,13	11,01
- neizgrađeni dio građevinskih područja naselja		14,03	0,30	0,0087*
Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene - ukupno		98,48	2,12	16,24
- ugostiteljsko - turistička namjena	T1 i/ili T2₁	3,10	0,06	-
- ugostiteljsko - turistička namjena	T2₂ i T2₃	7,60	0,16	-
- zdravstveno - turistička namjena	ZT	0,53	0,01	-
- sportsko - rekreacijska namjena	R1	85,60	1,85	-
- sportsko - rekreacijska namjena	R2	1,24	0,02	-
- groblja	+	0,41	0,01	-
Poljoprivredne površine - ukupno		47,56	1,02	0,0297*
- ostala obradiva tla	P3			
Šumske površine - ukupno		3.277,42	70,84	2,04*
- gospodarske šume	Š1	2.218,65	49,64	1,38*
- zaštitne šume	Š2	992,28	21,45	0,6201*
- šume posebne namjene	Š3	66,49	1,43	0,0415*
Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište i pašnjačke površine - ukupno		1.022,30	22,09	0,6389*
Infrastrukturni sustavi - ukupno		18,60	0,40	0,0116*
Vodne površine (vodotoci / javno vodno dobro) - ukupno		2,20	0,04	-

Ostale površine - ukupno		5.075,00	52,31	3,17*
- prometne djelatnosti	M	2,00	0,03	-
- obalno more namijenjeno kupanju i rekreaciji		223,44	4,40	0,1396*
- ostale morske površine		4.849,56	96,87	3,03*
OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA UKUPNO (kopneni dio)		4.626,93	100,00	2,89*

2. Sustav naselja Općine Mošćenička Draga

2.1. Broj, veličina i osnovna obilježja prostora

U sastav Općine Mošćenička Draga, prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10) ulaze naselja: Brseč, Golovik, Grabrova, Kalac, Kraj, Mala Učka, Martina, Mošćenice, Mošćenička Draga, Obrš, Sučići, Sveta Jelena, Sveti Anton i Zagore – ukupno 14 naselja. U prijašnjim popisima stanovništva naselje Sveti Petar se vodilo kao samostalno naselje, a u posljednjem popisu iz 2011. godine naselje Sveti Petar je sastavni dio naselja Mošćenička Draga (više se ne iskazuje kao samostalno naselje). Prema Prostornom planu Primorsko – goranske županije naselje Mošćenička Draga ima status lokalnog središta VII kategorije, dok druga naselja nisu u tom smislu kategorizirana.

2.2. Tipovi naselja

PPUO-om Mošćenička Draga, prema kriterijima utvrđenim Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske, utvrđeni tipovi naselja na području Općine Mošćenička Draga. Na području Općine Mošćenička Draga nema niti jednog naselja koje bi zadovoljilo uvjete kategorije "gradskog naselja".

Kriteriji za gradsko naselje uključuju naselja s ≥ 5.000 stanovnika, $\leq 5\%$ udjela poljoprivrednog u ukupnom stanovništvu, $\geq 50\%$ radnih mjesta u odnosu na broj aktivnog stanovništva te $\geq 70\%$ domaćinstava bez poljodjelskog gospodarstva.

Središnje naselje Općine Mošćenička Draga je Mošćenička Draga, koje je prema sustavu središnjih naselja PPPGŽ svrstano u lokalna središta. Prema stupnju urbanizacije i socioekonomske preobrazbe te popisa stanovništva 8 naselja (Brseč, Grabrova, Kalac, Martina, Mošćenice, Sučići, Sveta Jelena i Sveti Petar) prema PPPGŽ ulazi u kategoriju jače urbaniziranih naselja, dok u slabije urbanizirana naselja spadaju 4 naselja (Kraj, Mošćenička Draga, Obrš i Zagore). Preostala naselja spadaju u izrazito ruralna naselja.

2.3. Građevinska područja naselja prema PPUO Mošćenička Draga

Prostornim planom uređenja Općine Mošćenička Draga (SNPGŽ34/07 i 04/12) planirana građevinska područja naselja su utvrđena su u skladu odredbama Prostornog plana Primorsko - goranske županije i prilagođena stvarnim potrebama.

Tablica 13. - GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA IZ PPUO MOŠĆENIČKA DRAGA

ime naselja	površina građevinskog područja naselja	izgrađeni dio građevinskog područja naselja		neizgrađeni dio građevinskog područja naselja		broj stanovnika 2011. godine
		ha	%	ha	%	
	ha	ha	%	ha	%	

<i>Brseč</i>	13,82	11,48	83,06	2,34	16,94	129
<i>Golovik</i>	11,37	11,37	100,00	-	-	84
<i>Grabrova</i>	3,22	3,22	100,00	-	-	10
<i>Kalac</i>	10,04	10,04	100,00	-	-	32
<i>Kraj</i>	6,08	6,08	100,00	-	-	98
<i>Mala Učka</i>	3,37	3,37	100,00	-	-	-
<i>Martina</i>	8,58	8,51	99,18	0,07	0,82	50
<i>Mošćenice</i>	20,93	20,93	100,00	-	-	301
<i>Mošćenička Draga</i>	52,67	41,79	73,34	10,88	20,66	585
<i>Obrš</i>	1,73	1,73	100,00	-	-	14
<i>Sučići</i>	3,84	3,84	100,00	-	-	45
<i>Sveta Jelena</i>	11,91	11,91	100,00	-	-	93
<i>Sveti Anton</i>	2,92	2,92	100,00	-	-	8
<i>Zagore</i>	9,06	8,05	88,85	1,01	11,15	86
UKUPNO	159,54	145,24	91,03	14,30	8,97	1.535

izvor podataka:

- Prostorni plan uređenja Općine Mošćenička Draga (SNPGŽ 34/07 i 04/12)

3. *Gospodarske djelatnosti*

3.1. *Socijalno - gospodarska struktura*

Kao pokazatelj ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti prema kojemu se jedinice lokalne samouprave razvrstavaju u skupine u skladu s Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 89/10), a na temelju članka 24. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN153/09). Sukladno navedenim propisima Općina Mošćenička Draga razvrstana je u IV. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100% i 112% prosjeka Republike Hrvatske. Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za njegov izračun koji su korišteni u postupku ocjenjivanja stupnja razvijenosti za Općinu Mošćenička Draga su slijedeći:

Tablica 14. - OCJENJIVANJE I RAZVRSTAVANJE OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA PREMA RAZVIJENOSTI

	<i>prosječni dohodak per capita</i>	<i>prosječni izvorni prihodi per capita</i>	<i>prosječna stopa nezaposleno sti</i>	<i>kretanje stanovništva</i>	<i>udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16- 65 godina</i>
	2006.-2008.	2006.-2008.	2006.-2008.	2001.- 1991.	2001.
<i>vrijednosti osnovnih pokazatelja</i>	27.113	4.362	7,6%	95,8	79,4%
<i>vrijednosti standardiziranih pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek</i>	104,4%	134,0%	111,0%	102,2%	123,1%

<i>indeks razvijenosti</i>	113,29%
<i>skupina</i>	IV. (100-125%)

izvor podataka:

- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 89/10)
- Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti na lokalnoj razini, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

3.2. *Proizvodne djelatnosti*

U funkcionalno - gospodarskom se smislu prostor Općine Mošćenička Draga može diferencirati prema specifičnim prostornim karakteristikama, sustavu naselja i prevladavajućim gospodarskim sadržajima. U tom se smislu izdvajaju dva osnovna dijela prostora:

- *obalni pojas*
- *kontinentalni pojas.*

U obalnom pojasu nalaze se glavni gospodarski resursi: turistički kapaciteti različitih oblika, koji uz sebe vežu aktivno stanovništvo i druge gospodarske grane u uskoj vezi s turizmom (trgovina, promet - kopnena i morski, ribarstvo, usluge i slično). Ovaj prostor svoje prirodne resurse uglavnom primjereno koristi za potrebe razvitka, iako u tom smislu još ima dosta rezervi. U ovom su području smještene glavna i najveća naselja općine, uključujući i općinsko središte Mošćeničku Dragu, kao i glavna infrastruktura (državne ceste, vodoopskrbni sustav i ostalo).

Kontinentalni pojas obuhvaća više (u nadmorskom smislu) prostore općine, u kojima je tursistička djelatnost malo zastupljena, a uz nju su značajne i druge gospodarske aktivnosti - poljoprivreda, stočarstvo i drugo. U gospodarskom smislu ovaj prostor ima znatne resurse koji nisu još uvijek dovoljno iskorišteni, kao što su proizvodnja zdrave hrane, ali i oblici turizma drugačiji od onih uz morsku obalu (agroturizam na seoskim gospodarstvima, planinarski i izletnički turizam i slično). Kontinentalni pojas karakterizira veliki broj naselja i njihovih zaselaka, što predstavlja otežavajuću okolnost u njihovom komunalnom opremanju (ceste, vodovod, struja).

3.3. *Poslovne djelatnosti*

Poslovne djelatnosti su PPUO-om Mošćenička Draga planirane u građevinskim područjima naselja. Izdvojena građevinska područja izvan naselja (gospodarske zone) nisu planirana s obzirom da za to nije tijekom izrade PPUO Mošćenička Draga bio iskazan interes.

3.4. *Ugostiteljstvo i turizam*

Osnovno obilježje stanja gospodarstva Općine Mošćenička Draga je turistička monokultura, koja ima i pozitivne ali i negativne efekte. Pozitivno je da se u turizmu mogu zaposliti stalni ali i sezonski radnici, kao i to što turizam valorizira prirodne resurse, kulturnu baštinu, privatno poduzetništvo i ostale gospodarske grane. Negativni je efekt u sezonskom prihodu i zaposlenosti, odnosu između organiziranih hotelskog smještaja i malih iznajmljivača, nesigurnost turističkog prihoda zbog konjunkturalnih fluktuacija turističkog prometa te veliki nesrazmjer između korištenja hotela kroz tri mjeseca i stagnacije svih djelatnosti izvan turističke sezone.

Naselje Mošćenička Draga je turističko je mjesto subregionalnog značenja u okviru kontinentskog turističkog prostora te je Pravilnikom o proglašenju i razvrstavanju turističkih mjesta u razrede (NN 75/94, 69/97, 60/98, 78/99, 127/07 i 88/08) uvrštena u turističko mjesto A razreda, dok su naselja Brseč, Kraj, Mošćenice i Sveti Petar svrstana u turistička mjesta C razreda.

Prema Popisu kategoriziranih turističkih objekata, hotela, kampova i marina u Republici Hrvatskoj kojeg vodi Ministarstvo turizma na području Općine Mošćenička Draga, kategorizirani su:

Tablica 15. - KATEGORIZIRANI TURISTIČKI OBJEKTI - HOTELI

Objekt i kategorija	Sjedište objekta (ulica i mjesto)	Subjekt (koji posluje s objektom)	Broj soba	Broj smještajnih jedinica		
				Hotelskih apartmana	Ukupno	Kreveta
HOTEL MEDITERAN 3*	Trg slobode 1 51417 Mošćenička Draga	LIBURNIA RIVIJERA HOTELI d.d.	69	-	69	135
HOTEL MARINA 4*	Aleja slatina 2 51417 Mošćenička Draga	LIBURNIA RIVIJERA HOTELI d.d.	182	-	182	334
UKUPNO			251	-	251	720

Tablica 16. - KATEGORIZIRANI TURISTIČKI OBJEKTI – KAMPOVI

Objekt i kategorija	Sjedište objekta (ulica i mjesto)	Subjekt (koji posluje s objektom)	Broj smještajnih jedinica			Smještajni kapacitet
			Kamp mjesta	Kamp parcela	Ukupno	
KAMP DRAGA 2*	Aleja Slatina bb 51417 Mošćenička Draga	EURO CAMPUS d.o.o. 51417 Mošćenička Draga	116	34	150	450
UKUPNO			116	34	150	450

Na području općine djeluje Turistička zajednica Općine Mošćenička Draga. Turistička zajednica Općine Mošćenička Draga je dostavila svoje podatke o smještajnim kapacitetima na području Općine Mošćenička Draga, koji se dijelom razlikuju od podataka Ministarstva turizma:

Tablica 17. - KATEGORIZIRANI TURISTIČKI OBJEKTI – KAMPOVI

Naziv smještaja	broj ležaja
hotelski smještaj	655
autokamp	400
privatni smještaj	1.673
ostale privatne tvrtke koje iznajmljuju ležaje	81
UKUPNO	2.809

Prema ovim podacima, pojedinačni kapaciteti iznose:

- HOTEL MARINA (4*) - 182 sobe (318 + 135 pomoćnih ležaja)
- HOTEL MEDITERAN (3*) - 69 soba (186 + 16 pomoćnih ležajeva)
- AUTOKAMP DRAGA (2*) - 400 mjesta
- PRIVATNI SMJEŠTAJ (2* - 4*) - 250 ležaja u sobama
- 400 ležaja u apartmanima
- 8 kategoriziranih kuća za odmor

U 2012. godini ostvareno je ukupno 221.158 noćenja (od toga 210.647 stranih noćenja), pri čemu na hotele otpada 35% noćenja, na privatni smještaj 54% i na autokamp 11% ukupnog broja noćenja. Iste je godine bilo 44.102 dolazaka gostiju (od toga 42.245 dolazaka stranih ili čak 95,39%).

PPUO-m Mošćenička Draga Smještaj ugostiteljskih i turističkih djelatnosti predviđen je u dijelu u građevinskim područjima naselja (smještaj pojedinačnih ugostiteljsko-turističkih objekata) i dijelom u izdvojenim građevinskim područjima ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja (T1 i/ili T2₁, T2₂ i T2₃), u ukupnoj površini od 10,70 ha i to:

- zona ugostiteljsko - turističke namjene (T1 i/ili T2₁) Mošćenička Draga, površine oko 3,10 ha;
- zona ugostiteljsko – turističke namjene T2₂ Mošćenice (Sv. Ivan), površine oko 2,90 ha;
- zona ugostiteljsko – turističke namjene T2₃ Brseč, površine oko 4,70 ha.

Unutar površina za ugostiteljsko-turističku namjenu u građevinskim područjima izdvojene ugostiteljsko - turističke namjene (T1 i T2) moguća je izgradnja:

- a) ugostiteljskih objekata koji pružaju usluge smještaja;
- b) ugostiteljskih objekata koji pružaju usluge hrane i pića;
- c) pratećih objekata - sportski, trgovački, uslužni (putničke agencije, saloni i sl.), zabavni i sl. objekti;
- d) pratećih infrastrukturnih građevina.

Izgradnja građevina iz skupine hoteli (T1) podrazumijeva izgradnju građevine sa najmanje 70% kreveta u hotelima.

Izgradnja građevina iz skupine turističko naselje (T2) podrazumijeva izgradnju građevine sa najmanje 70% kreveta u apartmanima.

Tablica 18. - IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA UGOSTITELJSKO – TURISTIČKE NAMJENE IZVAN NASELJA (TZ)

Ugostiteljsko-turistička namjena unutar izdvojenih turističkih zona (TZ) izvan naselja	Hotel – T1 Turističko naselje – T2	Maksimalni broj kreveta	Površina građevinskog područja (ha)	OBVEZE, SMJERNICE I NAPOMENE ZA ODGOVARAJUĆI URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA (UPU)
TZ Mošćenička Draga	T1 i/ili T2	370	3,10	Planom se dozvoljava izgradnja sljedećih građevina : - hotel kategorije najmanje 3* sa pratećim sadržajima: - tereni za tenis i druge manje rekreativne površine (odbojka, košarka, boćalište) - zatvoreni - otvoreni bazen, wellness, fitness i slično - prateći ugostiteljski sadržaji - ostali prateći sadržaji (trgovina i dr.) Konačno određivanje namjene (T1 i/ili T2) ili njihove međusobne kombinacije će se odrediti u postupku izrade urbanističkog plana uređenja.
TZ Mošćenice (Sv. Ivan)	T1 i/ili T2	348	2,90	Planom se dozvoljava izgradnja sljedećih građevina : - hotel kategorije najmanje 3* sa pratećim sadržajima:

				<ul style="list-style-type: none"> - tereni za tenis i druge manje rekreativne površine (odbojka, košarka, boćalište) - zatvoreni - otvoreni bazen, wellness, fitness i slično - prateći ugostiteljski sadržaji - ostali prateći sadržaji (trgovina i dr.) <p>Konačno određivanje namjene (T1 i/ili T2) ili njihove međusobne kombinacije će se odrediti u postupku izrade urbanističkog plana uređenja.</p>
TZ Brseč	T2 ₃	480	4,70	Uvjeti za izgradnju građevina ugostiteljsko - turističke namjene tipa turističko naselje (T2) utvrđuju se planovima uređenja užeg područja.
U K U P N O		1.198	10,70	

4. Opremljenost prostora infrastrukturom

4.1. Društvene djelatnosti

Dosadašnja mreža društvenih sadržaja na Općine Mošćenička Draga uglavnom po kapacitetu i rasporedu zadovoljava potrebe stanovništva.

ŠKOLSTVO

Osnovno školovanje na području općine organizirano je u tri područna odjela Osnovne škole "Viktor Car Emin" iz Lovrana:

- Područna škola "Eugen Kumičić" Mošćenička Draga
- Područna škola Brseč
- Područna škola Mošćenice.

Osnovna škola "Viktor Car Emin" Lovran dostavila je podatke o broju upisanih učenika u protekle 4 godine, kao i podatke o broju odjeljenja u Područnoj školi "Eugen Kumičić" Mošćenička Draga, zajedno s područnim školama Mošćenice i Brseč:

- školska godina 2009/2010: - 69 učenika (1. razred 9 učenika)
- školska godina 2010/2011: - 55 učenika (1. razred 6 učenika)
- školska godina 2011/2012: - 67 učenika (1. razred 11 učenika)
- školska godina 2012/2013: - 72 učenika (1. razred 9 učenika)

U proteklom četverogodišnjem razdoblju ukupno su bila 4 kombinirana odjela i 4 čista odjela.

Područne osnovne škole Brseč i Mošćenice djeluju s trirazrednim odjelima od 1. do 3. razreda te učenici nastavljaju školovanje od 4. razreda u Područnoj školi "Eugen Kumičić" u Mošćeničkoj Dragi.

PREDŠKOLSKE USTANOVE

Dječji vrtić "Grobnički tići", Podružnica u Mošćeničkoj Dragi, dostavio je podatke o broju upisane djece u protekle 4 godine:

- godina 2009/2010: - 23 djece
- godina 2010/2011: - 14 djece
- godina 2011/2012: - 26 djece
- godina 2012/2013: - 27 djece.

ZDRAVSTVO

Na području zdravstvene zaštite u Općini Mošćenička Draga prema dostupnim podacima trenutno djeluju:

- ordinacija opće medicine u Mošćeničkoj Dragi
- specijalistička ordinacija obiteljska medicine u Mošćeničkoj Dragi
- privatna ljekarna u Mošćeničkoj Dragi.

SOCIJALNA SKRB

Djelatnost socijalne skrbi organizirana je preko nadležnog Upravnog odjela za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb Primorsko-goranske županije.

KULTURA

Kulturne funkcije su relativno dobro razvijene, i to zbog povećane potražnje stanovnika ali i turizma. U Općini Mošćenička Draga djeluju:

- ogranak Gradske knjižnice i čitaonice Opatija u naselju Mošćenička Draga
- muzejska zbirka u naselju Mošćenice
- Ekomuzej Mošćenička Draga
- rodna kuća književnika Viktora Cara Emina u naselju Kraj
- rodna kuća književnika Eugena Kumičića u naselju Brseč (uređena knjižnica, memorijalna soba, umjetnička galerija i višenamjenska dvorana)
- umjetnička galerija De Karina u naselju Zagore
- Vokalna skupina "Mareta"
- Pjevački zbor Župe Brseč
- Katedra čakavskog sabora za Općinu Mošćenička Draga u naselju Mošćenice.

Svake se godine obilježava KANDELORA (Svijećnica) kao povijesni dan naselja Mošćenice, kao i AURELIJEVA - dan naselja Brseč i PETROVA - dan naselja Sveti Petar. Dan Općine Mošćenička Draga obilježava se feštom Sv. Marine u Mošćeničkoj Dragi na dan 17. srpnja. Tijekom ljetnog perioda u Mošćeničkoj Dragi se održavaju i brojne glazbene priredbe i druge priredbe (Smotra tradicijskih barki na jedra, Međunarodna likovna kolonija - Mošćenički pinel i druge).

SPORT I REKREACIJA

Na području Općine Mošćenička Draga djeluju sportske udruge:

- Nogometni klub Draga
- Jedriličarski klub Orion
- Boćarski klub Draga.

OSTALE UDRUGE

- Dobrovoljno vatrogasno društvo Sisol
- Udruga Jenio Sisolski Brseč
- Zajednica Talijana Mošćenička Draga – Comunita degli Italiani di Draga di Moschiena
- Udruga u turizmu – Mošćenička Draga
- Udruga mladih Sv. Jelena
- Udruga mladih Općine Mošćenička Draga
- Udruga građani Brseč
- Katedra Čakavskog sabora Općine Mošćenička Draga
- Lovačko društvo Perun
- Vokalna skupina Mareta.

4.2. Komunalna infrastruktura

CESTOVNI PROMET

Temeljem Odluke o razvrstavanju javnih cesta (NN 44/12 i 130/12) na području Općine Mošćenička Draga razvrstane su slijedeće ceste:

Državna cesta

- DC 66: Pula (D400) – Labin – Opatija – Matulji (D8)

Županijske ceste

- ŽC 5082: Mošćenička Draga (D66) – Mošćenice (L58064)

Lokalne ceste

- L 58064: Mošćenice (Ž5082) – Sveta Jelena – Brseč (D66)

Ostale (nerazvrstane) ceste

- na području Općine Mošćenička Dragase nalazi ukupno 57 nerazvrstanih cesta duljine oko 31 km.

PPUO-om Mošćenička Draga je planirana izgradnja obilaznice naselja Mošćenička Draga na trasi državne ceste DC 66, kao i rekonstrukcija i poboljšanja trasa ostalih cesta na području općine.

Duljina razvrstanih cesta na području Općine Mošćenička Draga iznosi ukupno oko 25,44 km, odnosno:

- državna cesta 16,23 km (63,8%);
- županijska cesta 2,41 km (9,5%);
- lokalna cesta 6,83 km (26,7%).

Za planiranu obilaznicu Opatijeks rivijere (koja se dijelom nalazi na području općine) ishodeno je Rješenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš te je u tijeku izrada projektne dokumentacije po dionicama.

POMORSKI PROMET

Luka Mošćenička Draga je mala luka otvorena za javni promet lokalnog značaja (L1). Luka se sastoji iz operativne obale, zaštitnog gata - lukobrana i obale za privez brodica dužine 60 m, dubine mora uz obalni zid 4 m i kapaciteta priveza 2 – 3 broda, ovisno o veličini i načinu priveza. Luka je opremljena napravama za privez, lučkim svjetlom, navozom i dizalicom za brodice nosivosti do 3 tone. U luci se nalaze dva manja zidana spremišta. Zaštitni gat - lukobran, dužine 30 m, ima funkciju zaštite akvatorija luke i služi za privez brodica domicilnog stanovništva. Operativna obala služi za privez brodica, tipa je masivnih obalnih zidova, sveukupne dužine oko 160 m, dubine prosječno 2 - 3 m i kapaciteta oko 60 brodica.

Prostornim planom uređenja Općine Mošćenička Draga planirana je luka otvorena za javni promet lokalnog značaja Brseč (L2), unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja (u uvali između Rive i rta Šip), kapaciteta do ukupno 50 manjih brodica, a namjena je privezi brodica domicilnog stanovništva.

ZRAČNI PROMET

Za područje Općine Mošćenička Draga nema mogućnosti uvođenja zračnog prometa, već se zračni promet usmjeruje na korištenje zračne luke na Krku. Za interventne potrebe (kao heliodrom) moguće je do daljnjega koristiti prostor nogometnog igrališta u središtu Mošćeničke Drage.

ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE

Na području Općine Mošćenička Draga zadržava se postojeće stanje sustava elektroničkih komunikacija i ne očekuju se značajne izmjene sustava osim u dijelu koji se odnosi na redovno i investicijsko održavanje.

Područna centrala elektroničkih komunikacija (UPS) smještena je u naselju Mošćenička Draga. Poboljšanje fiksne telefonske mreže i povećanje njenih kapaciteta izgradnjom planiranih sadržaja, osobito turističkih, vršit će se sukladno planiranom ritmu izgradnje.

Mobilne elektroničkih komunikacije pokrivaju uglavnom nastanjeni prostor općine. Omogućava se postavljanje baznih stanica i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvata na izgrađenim građevinama i rešetkastim i/ili jednocjevnim stupovima unutar i izvan naselja prema uvjetima utvrđenim u PPUO Mošćenička Draga.

Antenski prihvat se ne smiju postavljati na objektima koja su kulturna dobra bez suglasnosti nadležnog konzervatorskog odjela. Za postavljanje antenskih prihvata na postojeće građevine potrebno je ishodovati lokacijsku dozvolu ili akt kojim se odobrava građenje sukladno odredbama posebnog propisa.

Na području Općine Mošćenička Draga u funkciji su četiri bazne postaje na tri lokacije (operateri: T-mobile, VIP i Tele-2):

- 1 antenski stup u vlasništvu operatera javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (VIPnet, Tele2 i HT);
- 2 antenska prihvatna na postojećim objektima.

ELEKTROOPSKRBA

U prijenosnom sustavu zadržava se postojeća trasa nadzemnog dalekovoda DV 110 kV (TE Plomin - TS 110 kV Lovran). Distributivna mreža Općine Mošćenička Draga uglavnom zadovoljava postojeću potrošnju. PPUO-om Mošćenička Draga nisu planirani novi dalekovodi 110 i 35 kV.

Opskrba područja Mošćeničke Drage električnom energijom se vrši putem TS 110/20 kV Lovran, koja se nalazi na području Općine Lovran. Distribucija električne energije prema potrošačima na području Općine Mošćenička Draga vrši se iz distributivnih trafostanica 20/0,4 kV, a napajanje je najvećim dijelom izvedeno podzemnim kV kabelima, a manje nadzemnim 20 kV vodovima. U svim naseljima Općine Mošćenička Draga postoji niskonaponska mreža i uvedena je javna rasvjeta.

Na području Općine Mošćenička Draga su izgrađeni sljedeći elektroenergetski objekti:

- 110 kV dalekovod Plomin - Lovran (TS 110/20 kV Lovran)
- TS 10(20)/0,4 kV (28 kom).

Dužina elektroopkrbnih vodova na području Općine Mošćenička Draga iznosi:

- 110 kV dalekovod Plomin - Lovran (TS 110/35 kV Lovran) - dužina 8,5 km
- 20 kV dalekovod i kabel - dužina 29,9 km (postojeći i planirani).

Procjena potrošnje električne energije za 2012. godinu za Mošćeničku Dragu iznosi oko 5.500.000 kWh godišnje.

Korištenje obnovljivih izvora energije dugoročno može pridonijeti značajnom smanjenju štetnog utjecaja na okoliš, kao i otvaranju novih radnih mjesta. Na području Plana posebno je pogodno korištenje sunčeve energije i energije okoline (vjetra, zraka i mora), s obzirom da godišnji prosjek dnevne globalne insolacije na optimalno nagnutu plohu iznosi više od 4 kWh/m²d, čime se na površini od 8,0 m² kolektora može godišnje uštedjeti oko 12.000 kWh električne energije (ekvivalent cca 1.000 l lož ulja EL).

Iskorištavanje snage vjetra za proizvodnju električne energije nije dozvoljeno unutar ZOP-a, a eventualne lokacije vjetroturbinu u obuhvatu Plana se mogu odrediti tek po prihvaćanju procjene utjecaja na okoliš takvog zahvata u prostoru.

Prosječna temperatura mora kroz čitavu godinu za sjeverni Jadran iznosi od 9,2 do 23°C. Za razliku od velikih odstupanja temperature zraka, razlika ljetnih i zimskih temperatura mora iznosi max. 13°C. Iz tog razloga je more, kao ogroman toplinski spremnik, pogodno za izvor energije kod primjene toplinskih crpki.

Korištenje sunčeve energije izvan građevinskih područja moguće je pod sljedećim uvjetima:

- *da svi postupci budu u skladu s Pravilnikom o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN 67/07);*
- *da zahvat bude izvan područja zaštićene prirodne i graditeljske baštine te krajobraznih vrijednosti - da površina zahvata za sunčanu elektranu bude manja od 2 ha.*

Korištenje sunčeve energije unutar građevinskih područja moguće je pod sljedećim uvjetima:

- *dozvoljeno je postavljanje sunčanih kolektora na krovove građevina, ali postavljanje sunčanih kolektora nije dopušteno unutar područja graditeljske baštine opisanih u točki 6. ovih Odredbi.*

Moguće je i korištenje energije mora za proizvodnju električne energije primjenom uređaja (absorbera) koji mehaničku energiju valova i vjetra te toplinsku energiju sunca pretvaraju u električnu energijom.

OPSKRBA PLINOM

Prostornim planom Primorsko - goranske županije usvojena je trasa međunarodnog plinovoda Italija – Hrvatska, a na trasi kopnenog dijela magistralnog plinovoda su određene mjerno - redukcijske stanice (MRS), kao mjesta priključka županijske mreže plinovoda. Konceptija plinifikacije Općine Mošćenička Draga se temelji na "Studiji i idejnom projektu opskrbe prirodnim plinom Primorsko - goranske županije". Sukladno dinamici realizacije sustava plinifikacije područja županije, moguće će biti spajanje područja Općine Mošćenička Draga na plinoopskrbni sustav. Do izrade plinoopskrbnog sustava dozvoljeno je korištenje ukapljenog plina kao energenta i postava odgovarajućih spremnika ukapljenog plina. Spremnici za plin se mogu locirati na najmanje 6,0 m od prometnice i 2,0 m od granice susjedne građevne čestice.

VODOOPSKRBNI SUSTAV

Javni vodoopskrbni sustav se sustavno obnavlja u posljednjim godinama. U narednom razdoblju svakako bi trebalo proširiti vodoopskrbnu mrežu i na naselja koja trenutno nisu priključena na javni vodoopskrbni sustav, prvenstveno na naselja koja se nalaze unutar ZOP-a. Osim izgradnje novih cjevovoda i pratećih građevina i uređaja, razvoj vodoopskrbe treba temeljiti na povećanju potrebnih količina vode, a djelove vodoopskrbne mreže potrebno je rekonstruirati. U ZOP-u izgradnju vodoopskrbnog sustava treba istovremeno pratiti i izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda.

Područje Općine Mošćenička Draga opskrbljuju dva vodoopskrbna sustava:

- *vodoopskrbni sustav Visoka zona obuhvaća naselja i dijelove naselja koji se pružaju uz cjevovod od zone izvorišta do naselja Mošćenice i Mošćenička Draga po jednom ogranku (PK Sredić, PK Trebišća Oškoriša, VS Perun ($V=600\text{ m}^3$), VS Čaše ($V=75\text{ m}^3$), PK Grabrova 1, PK Grabrova 2, VS Mošćenice ($V=150\text{ m}^3$) i VS Sveti Petar ($V=250\text{ m}^3$) i do naselja Zagorje po drugom ogranku (PK Sredić, PK Trebišća Oškoriša, VS Perun ($V=600\text{ m}^3$), VS Čaše ($V=75\text{ m}^3$), PK Sveta Jelena, PK Golovik, VS Brseč ($V=200\text{ m}^3$), PK Krsonjin i PK Carići);*
- *vodoopskrbni sustav naselja Mošćenička Draga i Kraj dio su vodoopskrbnog sustava Liburnijske rivijere (Opatija - Lovran - Medveja - Mošćenička Draga), sa vodospromom VS Mošćenička Draga ($V=500\text{ m}^3$).*

Kvaliteta vode koja se koristi za vodoopskrbu je vrlo dobra, osim nakon oborina jačeg intenziteta, naročito nakon dužih sušnih perioda, kada se voda zna zamutiti. S obzirom na relativnu starost dijela

vodoopskrbne mreže, potrebno je izvršiti njenu sanaciju i rekonstrukciju radi smanjenja gubitaka i bolje sigurnosti opskrbe.

U cilju rješavanja kompletne vodoopskrbe područja Općine Mošćenička Draga planira se:

- proširenje vodoopskrbne mreže sa pripadajućim objektima;
- planiranje zahvata na daljnjem dizanju vode od obale prema Visokoj zoni općine kako bi veći imao mogućnost sigurne vodoopskrbe u toku čitave godine;
- s obzirom na relativnu starost dijela vodoopskrbne mreže, potrebno je izvršiti njenu sanaciju i rekonstrukciju radi smanjenja gubitaka i bolje sigurnosti opskrbe.

Prema podacima HRVATSKIH VODA, VGI za slivove Sjevernog Jadrana i tvrtke KOMUNALAC d.o.o., stanje opskrbe pitkom i tehnološkom vodom u razdoblju 2009. - 2012. godina je bilo sljedeće:

Tablica 19. - OPSKRBA VODOM OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

	GODINA			
	2009.	2010.	2011.	2012.
duljina javne vodoopskrbne mreže (km)	58,5	59,5	64,5	69
potrošnja pitke vode (l/stanovniku godišnje)	119.503	111.520	88.330	90.993
broj i udio priključaka na javni vodoopskrbni sustav	1.010 (87%)	1.032 (88%)	1.098 (94%)	1.102 (95%)
broj i udio priključaka na vlastiti izvor	157 (13%)	135 (12%)	71 (6%)	65 (5%)
broj stanovnika priključenih na javnu vodoopskrbnu mrežu	1.410	1.420	1.430	1.458
udi potrošnje vode prema djelatnostima				
- kućanstva	65%	66%	68%	69%
- ugostiteljstvo i turizam	35%	34%	32%	31%

ODVODNJA

Odlukom o odvodnji otpadnih voda (SNPGŽ 25/99) i Odlukom o Izmjenama i dopunama Odluke o odvodnji otpadnih voda (SNPGŽ 07/00) Općina Mošćenička Draga utvrdila je uvjete i način odvodnje otpadnih i drugih voda javnim sustavom odvodnje, način i uvjete odvodnje na područjima gdje odvodni sustav nije izgrađen, kao i druga pitanja u vezi s odvodnjom otpadnih voda.

Sustav odvodnje se trenutno sastoji od crpnih stanica (Sveti Ivan i Mošćenička Draga sa pripadajućim havarijskim ispustima – sigurnosnim preljevima), kolektora i mreže javne sanitarne odvodnje te taložnice sa podmorskim ispustom. Kolektorski sustav i javna kanalizacijska mreža pokriva naselja Mošćenice, Mošćenička Draga, Sveti Petar, Jir i Sveti Ivan. Otpadne vode naselja Mošćenice prikupljaju se zajedno s otpadnim vodama područja Sveti Ivan putem crpne stanice Sveti Ivan, koja precrcpljuje otpadnu vodu u crpnu stanicu Mošćenička Draga, u koju se gravitacijski upušta i otpadna voda naselja mošćenička Draga, Sveti Petar i Jir. Otpadna voda se na ovoj lokaciji obrađuje mehanički (taloženjem) te podmorskim ispustom ispušta u more.

Rješenje sustava odvodnje Općine Mošćenička Draga u najvećoj mjeri je izrađeno prema "Idejnom rješenju sanitarne kanalizacije Liburnijske rivijere i zaleđa". Sve aktivnosti na izgradnji sustava odvodnje vršiti će se u skladu s odredbama Zakona o vodama (NN 153/09 i 130/11), Državnog plana za zaštitu voda i drugih odluka. Odvodnja na prostoru Općine Mošćenička Draga rješavati će se razdjelnim modelom kanalizacije, a iznimno se u djelovima užeg centra naselja Mošćenička Draga, Mošćenice i Brseč mogu zadržati elementi mješovitog sustava.

Odvodnja na prostoru Općine Mošćenička Draga rješavati će se u tri sustava:

- sustav Mošćenička Draga;
- sustav Brseč;
- sustav Kraj.

Sustav Mošćenička Draga:

U sustavu odvodnje Mošćenička Draga, koji obuhvaća naselja Mošćenička Draga i Mošćenice predviđa se izgradnja ovih građevina sustava odvodnje:

- izgradnja uređaja za pročišćavanje (planirana lokacija uz sjeverni rub naselja Mošćenička Draga);
- kapacitet uređaja 2.500 ES;
- izgradnja crpnih stanica na kanalizacijskom sustavu;
- stupanj pročišćavanja: minimalno drugi stupanj;
- ispust se planira u more;
- dužina podmorskog ispusta $L = 80$ m, dubina ispusta 42 m.

Sustav Brseč:

U sustavu odvodnje naselja Brseč se predviđa se izgradnja ovih građevina sustava odvodnje:

- izgradnja uređaja za pročišćavanje na lokaciji pod Pregrad;
- kapacitet uređaja 300 ES;
- stupanj pročišćavanja: minimalno drugi stupanj;
- ispust u teren preko upojnog bunara.

Sustav Kraj:

U sustavu odvodnje naselja Kraj se predviđa se izgradnja ovih građevina sustava odvodnje:

- izgradnja uređaja za pročišćavanje na lokaciji uz more;
- kapacitet uređaja 250 ES;
- stupanj pročišćavanja: minimalno drugi stupanj;
- ispust u teren preko upojnog bunara.

Naselja u višoj zoni (radi se malim zaseocima sa svega nekoliko kuća), kao i sva naselja koja nisu obuhvaćena planiranim sustavima odvodnje Mošćenička Draga, Brseč i Kraj odvodnju otpadnih voda mogu rješavati izgradnjom manjih bioloških uređaja za pročišćavanje, odnosno izgradnjom nepropusnih septičkih jama.

Prema podacima HRVATSKIH VODA, VGI za slivove Sjevernog Jadrana i tvrtke KOMUNALAC d.o.o., stanje odvodnje otpadnih voda u razdoblju 2009. - 2012. godina je bilo sljedeće:

	GODINA			
	2009.	2010.	2011.	2012.
duljina javne kanalizacijske mreže (km)	4,2	8,1	9,5	10,1
broj i udio priključenih sustav odvodnje	309 (19,7%)	548 (35%)	603 (38,5%)	618 (40%)
ispuštanje (ne)pročišćenih otpadnih voda prema prijemniku (m ³)	88.753	74.733	76.845	81.864

UREĐENJE VODOTOKA I VODA

Na području Općine Mošćenička Draga nalazi se ukupno 13 bujičnih tokova, od kojih su samo tri detaljno obrađene:

- bujica Mošćenička Draga;
- bujica Cesara;
- bujica Sveti Ivan.

Pored ovih važnijih i detaljnije obrađenih bujica, na području općine se nalaze i sljedeće bujice: Lučica, Tatinovo, Uboka, Jelenčica, Potočić, Drapci, Golovski potok, Klančac, Sadrišće i Stupova. Sustav uređenja vodotoka i zaštite od poplava vodotoka – bujica Općine Mošćenička Draga dio je cjelovitog sustava uređenja vodotoka i obrane od poplava na lokalnim vodama (vode II reda) Primorsko – goranske županije, Sektora E – Sjeverni Jadran, branjeno područje 23 – mali sliv “Kvarnersko primorje i otoci”. Na svim bujicama predviđa se redovno održavanje korita i postojećih građevina i uređaja, njihova rekonstrukcija i dogradnja sa svrhom zaštite postojećih i planiranih urbanih, turističkih i drugih infrastrukturnih sadržaja i drugih okolnih prostora, kao i zaštite od pojačane erozije.

Radi točnijeg utvrđivanja koridora sustava uređenja vodotoka i zaštite od poplava planirano je za sve vodotoke utvrđivanje javnog vodnog dobra i vodnog dobra. Obrana od poplava provodi se temeljem Plana obrane od poplava na lokalnim vodama (vodama II reda) Primorsko – goranske županije. Radi obrane od poplava planira se dorada Županijskog plana obrane od poplava uvrštavanjem u njega svih vodotoka – bujica Općine Mošćenička Draga. Održavanje vodotoka i drugih voda, građevina za zaštitu od štetnog djelovanja voda, građevina za obranu od poplava, zaštitu od erozija i zaštitu od bujica provodi se neposrednim provođenjem ovog PPUO Mošćenička Draga.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Zakonom o zaštiti okoliša (NN 110/07) propisano je da predstavničko tijelo razmotra Izvješće o stanju okoliša, koje se izrađuje za razdoblje od četiri godine, a izrađuje ga nadležno upravno tijelo županije u suradnji s općinom. Za Općinu Općine Mošćenička Draga do sada nije izrađeno Izvješće o stanju okoliša.

Zrak

Na području Općine Općine Mošćenička Draga ne provodi se praćenje kakvoće zraka. Budući da nema većih industrijskih onečišćivača zraka, a promet je slabijeg intenziteta procjenjuje se da nije potrebno pratiti kakvoću zraka, a da je zrak I. kategorije.

Vode

Na području Općine Mošćenička Draga nema stalnih površinskih vodotoka, jer uslijed kraške strukture terena oborinske vode otječu podzemnim tokovima. Zato postoje brojni bujični tokovi, a jedno od posebnih obilježja je i prisustvo lokvi - površinskih prikupljališta oborinskih voda.

Na području Općine Mošćenička Draga nalaze se sljedeći izvori:

- A. Izvori u vodoopskrbnom sustavu, za koje je donijeta Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Liburnije i zaleđa (SN PGŽ 19/00)
  - izvor 1, izvor 2 i izvor 3 izvorišta Srednja voda;
  - izvor Sredić, Lepa Bukva, Griža, Vela Ravan, Pod Sredić i Bukvica.
- B. Ostali izvori
  - Planada, Škajac, Kadanj, Vodice, Škaljac, Vruščica, Vodice, Uvala Boka, Male Vodice, Vrutak, Golubera na Petehovoj Peći, Lokva na Cebre, Kadanj na Mošćenički, Močilnjak va Gradce, Podozrinj, Kadanj, Lokva 1, Lokva 2 i Kadanj.

Za područje Općine Mošćenička Draga donešene su odluke o zonama sanitarne zaštite:

- Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće na području Liburnije i zaleđa (SNPGŽ 19/00);
- Odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta vode za piće u Istarskoj županiji (SN 12/05).

Za područje izvora 1, izvora 2 i izvora 3 izvorišta Srednja voda, Lepa Bukva, Griža i Vela Ravan (za područje čitavog izvorišta Sredić) donijete su odluka o zaštitnim zonama (I.a, I.b i II. zona zaštite).

GOSPODARENJE OTPADOM

Na području Općine Mošćenička Draga organizirano je skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada od strane koncesionara. Komunalni otpad sa područja Općine Mošćenička Draga trenutno prikuplja tvrtka "Komunalac" d.o.o. iz Opatije, i odvozi ga na odlagalište Osojnica, koje se nalazi na području Općine Matulji.

Otpad se odvozi iz svih naselja u različitim vremenskim intervalima, i to češće za vrijeme turističke sezone (lipanj-rujan), a rjeđe u ostalim mjesecima. Odvoženje komunalnog otpada regulirano je posebnom općinskom odlukom. Organiziranim zbrinjavanjem komunalnog otpada obuhvaćena su sva domaćinstva i svi gospodarski subjekti.

Sukladno prihvaćenoj studiji "Ekološki zasnovan sustav gospodarenja komunalnim otpadom na području Liburnije i zaleđa", na području Županije će biti uspostavljen sustav posebnih sabirnih mjesta (POSAM), u nadležnost itvrke Komunalac d.o.o. Opatija. Prema tom sustavu, na području Općine Mošćenička Draga planira se osnivanje posebnog sabirnog mjesta (POSAM) na kojem će biti omogućeno besplatno zbrinjavanje svih vrsta korisnog otpada, uključujući i opasni otpad. Lokacija ima mogućnost pristupa komunalnog vozila te treba biti ograđena i kontrolirana, a spremnici će biti ispod nadstrešnice. Korisni otpad će se uz nadzor odlagati u zasebne spremnike a koji će se dalje zbrinjavati u Županijskoj centralnoj zoni za gospodarenje otpadom Marišćina.

Do osnivanja POSAM-a i Županijske centralne zone za gospodarenje otpadom Marišćina prikupljeni komunalni otpad odlaže se izvan granice obuhvata ovog Plana (postojeće odlagališta komunalnog otpada "Osojnica" na području Općine Matulji. Udio domaćinstava obuhvaćenim organiziranim zbrinjavanjem komunalnog otpada iznosi 99%.

Registrirana su 2 neuređena odlagališta otpada uz cestu Mošćenička Draga – Brseč, koje treba sanirati.

U Mošćeničkoj Dragi postoji spremnik za odlaganje otpadnog ulja.

Godine 2010. ukupno je skupljeno (preuzeto) u Općini Mošćenička Draga 953,73 tone otpada (ključni broj otpada 20 03 01). Otpad se odlaže na odlagalište Osojnica u Općini Matulji (za Grad Opatiju i Općine Lovran Matulji i Mošćenička Draga), čija je sanacija u pripremi. Kapacitet odlagališta iznosi 385.000 m³, a na njemu je odloženo više od 2,5 milijuna m³ komunalnog otpada. 2010. godine na odlagalištu je odloženo 17.609 tona komunalnog otpada.

Plan gospodarenja otpadom Općine Mošćenička Draga nije izrađen.

5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

PPUO-om Mošćenička Draga iskazane su površine prostora od posebnog značaja:

Tablica 20. - ISKAZ POVRŠINA ZA POSEBNO VRIJEDNA I/ILI OSJETLJIVA PODRUČJA I PROSTORNE CJELINE IZ PPUO MOŠĆENIČKA DRAGA

redni broj	OPĆINA MOŠĆENIČKA DRAGA	oznaka	ukupno (ha)	% od površine Općine	stan. / ha ¹ ha / stan. ²
1.	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA NA KOPNU ukupno		2.347,50	50,74	1,514²
1.1.	Park prirode Učka	PP	2.347,50	50,74	1,514 ²
1.2.	spomenik prirode - obala od Punte Šipa do Punte Ždejevica - špilje na obali Golubera i Pod Križ - lokva	SP	- - -	- - -	- - -
1.3.	zaštićeni krajobraz - obala od uvale Cesara do uvale Stupova	ZK	-	-	-
2.	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA U MORU ukupno		-	-	-
2.1.	spomenik prirode - vrulje u uvali Uboka i uvali Jelenščica - podmorska špilja Pod Golubera (Plava špilja)	SP	- -	- -	- -
	ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA ukupno		2.347,50	50,74	1,514²
3.	ZAŠTIĆENA GRADITELJSKA BAŠTINA ukupno		418,30	9,04	
3.1.	arheološke zone - kanjon Draga i Perun - Molinarska Draga i Podmaj		366,66 238,46 128,20	7,92 5,15 2,77	

3.2.	<i>povijesne urbane i ruralne cjeline</i>		50,16	1,08	
	- Mošćenička Draga		36,90	0,79	
	- Mošćenice		3,88	0,08	
	- Brseč		6,01	0,13	
	- Mala Učka (Brubnjaci i Brumnjaki)		3,37	0,07	
3.3.	<i>etnološke zone</i>				
	- etnološka zona Zagore (Brseč)		33,30	0,77	
3.4.	<i>povijesni sklop građevina</i>				
	- toš u Mošćenicama		-	-	-
	- toš u Brseču		-	-	-
	- rodna kuća E. Kumičića u Brseču				
4.	ZAŠTIĆENA GRADITELJSKA BAŠTINA U MORU		249,10	4,90	
	ukupno				
4.1.	arheološka zona uz obalu		249,10	4,90	
	ZAŠTIĆENE CJELINE	ukupno	3.046,72	65,86	1,904²

* Napomena: Postotak od površine Općine Mošćenička Draga izračunat je u odnosu na površinu kopnenog dijela područja Općine Mošćenička Draga (4.626 ha) i akvatorija (5.075 ha). Planirani broj stanovnika 2015. godine iznosi 1.600.

izvor podataka:

- Prostorni plan uređenja Općine Mošćenička Draga (SGOP 34/07 i 04/12)

5.1. Zaštita prirode

Prema podacima Ministarstva zaštite prirode i okoliša, na području Općine Mošćenička Draga temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08 i 57/11) se nalazi zaštićena prirodna vrijednost zaštićena temeljem zakona koja je upisana u Upisnik zaštićenih dijelova prirode - park prirode Učka, kojim upravlja Javna ustanova Park prirode Učka.

Tablica 21. - ZAŠTIĆENA PODRUČJA

redni broj	kategorija zaštite	naziv područja	godina proglašenja
1.	park prirode	Učka	1999.
UKUPNO: 1 područje, 2.347,5 ha			

Prostornim planom uređenja Općine Mošćenička Draga u kategoriji spomenika prirode predložena je zaštita:

- stjenovite obale od Punte Šipa do Punte Zdejavac (prostor ispod Brseča);
- vrulja u uvali Uboka i uvali Jelenščica;
- špilje na obali (Golubera i Pod Križ) ;
- lokvi;
- podmorske špilje Pod Golubera (Plava špilja).

5.2. Područja nacionalne ekološke mreže i potencijalna područja NATURA 2000

Ekološka mreža je sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti koju čine ekološki značajna područja za Republiku Hrvatsku, a uključuju i ekološki značajna područja Europske unije Natura 2000 važnih za očuvanje ugroženih divljih svojiti i stanišnih tipova. Područja ekološke mreže u Hrvatskoj, sukladno ekološkoj mreži Europske unije NATURA 2000, podijeljena su na međunarodno važna područja za ptice te područja važna za ostale divlje svojite i stanišne tipove. Prema Uredbi o proglašenju ekološke mreže Republike Hrvatske (NN

109/07) na području Općine Mošćenička Draga nalaze se djelomično ili cijelim područjem pet područja NEM-a i dva točkasta lokaliteta NEM-a:

Tablica 22. - *PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH*
(kopneni i morski dio Općine Mošćenička Draga)

redni broj		naziv područja	oznaka
1.*	Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove	Špilja kod Brseča*	HR3000352
2.*		Gačice	HR3000236
3.		Park prirode Učka	HR2000601
4.		Kestenove šume iznad Lovrana	HR2000640
5.		Plomin - Mošćenička Draga	HR3000002
6.		Koridor za morske kornjače	HR2001136
7.	Međunarodno važna područja za ptice	Učka i Ćićarija	HR1000018
Ukupno: 7 područja: 7.935,48 ha (66,5% površine općine)**			

* točkasti lokalitet

** površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja Područja važnih za divlje svojte i stanišne tipove i Međunarodno važnih područja za ptice

Tablica 23. - *POTENCIJALNA NATURA 2000 PODRUČJA*
(kopneni i morski dio Općine Mošćenička Draga)

redni broj		naziv područja	oznaka
1.	Predložena područja od značaja za zajednicu (pSCI)	Park prirode Učka	HR2000601
2.		Plomin - Mošćenička Draga	HR3000002
3.	Područja posebne zaštite (SPA)	Učka i Ćićarija	HR1000018
Ukupno: 3 područja: 2.385,66 ha (66,5% površine općine)*			

* površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja predloženih Područja od značaja za zajednicu i Područja posebne zaštite

5.3. Kulturna dobra

Prema podacima Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture, Konzervatorskog odjela u Rijeci na području Općine Mošćenička Draga nalazi se 11 zaštićenih kulturnih dobara upisanih u Registar kulturnih dobara RH, koji se temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12) dijele na:

*LISTA ZAŠTIĆENIH KULTURNIH DOBARA UPISANIH U REGISTAR KULTURNIH DOBARA**nepokretna kulturna dobra - pojedinačno zaštićena*

- RRI-443-1995 - rodna kuća Eugena Kumičića, Brseč
- Z-794 - toš, Brseč
- Z-154 - toš - mlin za masline, Mošćenice

nepokretno kulturno dobro - kulturno-povijesna cjelina

- Z-2692 - urbanistička cjelina naselja Brseč
- Z-5299 - urbanistička cjelina Mošćenička Draga
- Z-2694 - urbanistička cjelina Mošćenice
- Z-5096 - ruralna cjelina Zagore
- PRI-0213-1969 - ruralna cjelina Kraj
- Z-2733 - arheološka cjelina kanjona Drage i Peruna, Mošćenička Draga
- Z-2729 - arheološka cjelina Molinarska Draga - Podmaj, Mala Učka

pokretna kulturna dobra - zbirka

- Z-2966 - četrnaest slika u vlasništvu Grada Zagreba
- RRI-50 - inventar crkve sv. Jurja, Brseč

LISTA KULTURNIH DOBARA ZAŠTIĆENIH PROSTORNIM PLANOM UREĐENJA OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

Temeljem članka 17. Zakona o zaštiti kulturnih dobara predviđa se zaštita sljedećih kulturnih dobara na području Općine Mošćenička Draga kao kulturnih dobara od lokalnog značaja:

- zaseok Trebišća (etnološka baština);
- spomenik na mjestu desanta jedinica IV JA 1945. godine u Mošćeničkoj Dragi (memorijalna baština).

5.4. Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća

U proteklom razdoblju Općina Mošćenička Draga je izradila i donijela sljedeće akte iz područja zaštite i spašavanja:

- Analizu stanja sustava zaštite i spašavanja na području Općine Mošćenička Draga u 2010. godini;
- Smjernice za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na području Općine Mošćenička Draga za 2011. godinu;
- Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Općine Mošćenička Draga;
- Plan zaštite i spašavanja Općine Mošćenička Draga;
- Plan civilne zaštite Općine Mošćenička Draga;
- Odluku o osnivanju i imenovanju članova Stožera zaštite i spašavanja na području Općine Mošćenička Draga;
- Plan pozivanja Stožera zaštite i spašavanja Općine Mošćenička Draga;
- Plan rada Stožera zaštite i spašavanja Općine Mošćenička Draga za 2012. godinu;
- Plan operativne provedbe programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Općinu Mošćenička Dragau 2012. godini;
- Reviziju Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija iz 2006. godine;
- Plan zaštite od požara Općine Mošćenička Draga;
- Odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje na području Općine Mošćenička Draga.

Poplava

Na teritoriju Općine Mošćenička Draga nema stalnih vodotokova. Povremeni vodotokovi mogu

prouzročiti poplave u nizinskom dijelu područja naselja Mošćenička Draga.

Potres

Općina Mošćenička Draga se nalazi se u VII stupnju maksimalnog intenziteta potresa MCS ljestvice.

U slučaju potresa potrebno je pristupiti sljedećim postupcima i radnjama:

- *raščišćavanje ruševina i spašavanje zatrpanih osoba;*
- *uspostavljanje funkcije objekata kritične infrastrukture;*
- *gašenje požara (DVD);*
- *pružanje prve medicinske pomoći i medicinsko zbrinjavanje;*
- *pružanje veterinarske pomoći;*
- *zbrinjavanje i evakuaciju;*
- *humanu asanaciju i identifikaciju poginulih;*
- *higijensko-epidemiološku zaštitu;*
- *osiguranje hrane i pića;*
- *prijem pomoći.*

Prirodni uzroci

Usljed posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta (olujno nevrijeme s tučom, hidrološka suša i plimni val) može doći do prirodnih nesreća. Za zaštitu od posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta treba provesti:

- *obavještavanje u slučaju nadolazeće opasnosti;*
- *organizaciju asanacije terena;*
- *organizaciju i mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja;*
- *organizaciju veterinarske pomoći;*
- *organizaciju zbrinjavanja.*

Tehničko-tehnološke nesreće

Pravne osobe koji posjeduju i upravljaju postrojenjima ili pogonima u kojima su prisutne opasne tvari po vrstama i količinama iz Seveso II Direktive imaju obvezu izvještavanja o činjenici proizvodnje, skladištenja, prerade, rukovanja, prijevoza, skupljanja opasnih tvari. Na prostoru Općine Mošćenička Draga nije određeno parkirališno mjesto za vozila koja prijevoze opasne tvari.

Kroz područje Općine Mošćenička Draga dozvoljeno je prometovanje vozila koja prevoze opasne radne tvari do krajnjih korisnika.

Epidemije i sanitarne opasnosti

U cilju zaštite od epidemija i drugih sanitarnih opasnosti na području Općine Mošćenička Draga će se provoditi sljedeće mjere:

- *DDD mjere zaštite stanovništva, objekata i prostora;*
- *kurativne mjere u slučaju epidemija, epizotija i biljnih bolesti;*
- *karantena za pojedino područje, ograničenje i zabrana kretanja i prometa životinja, zabrana ispaše, zabrana klanja;*
- *dodatno angažiranje snaga za provođenje mjera higijensko-epidemiološke zaštite od Županije;*
- *angažiranje Tima specijalističke namjene za RKBN zaštitu od Županije.*

Nuklearne i radiološke opasnosti

Nositelj postupanja zaštite od nuklearnih i radioloških nesreća je Državni zavod za nuklearnu sigurnost (na temelju Zakona o nuklearnoj sigurnosti), koji osigurava stručnu pomoć za provođenje Državnog plana i programa postupanja u slučaju nenuklearnih nesreća. Nositelj izrade i provođenja Državnog plana i programa mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja je Državni zavod za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izješća o stanju u prostoru (NN 117/2012) sastavni dio Izješća o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga su slijedeći obvezni prostorni pokazatelji:

	osnovna tematska cjelina	skupina pokazatelja		pokazatelj		izvor podataka
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA					
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika 2011.	1.535	Državni zavod za statistiku
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika (2011./2001.)	93,5	
			3.	Prirodni prirast stanovništva (prosjeak 2008. - 2011.)	- 10	
		B. Razmještaj i struktura domaćinstava	1.	Broj domaćinstava 2011.	627	
			2.	Indeks rasta broja domaćinstava (2011./2001.)	105,3	
			3.	Prosječna veličina domaćinstava 2011.	2,44	
1.2.	SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	113,29%	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
			2.	Stupanj razvijenosti	IV. (100-125%)	
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	14	Državni zavod za statistiku
			2.	Gustoća naselja 2011.	302,5 naselja/1.000 km ²	
			3.	Gustoća naseljenosti 2011.	33,17 stanovnika/km ²	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina JLS	46,26 km ²	PPUO Mošćenička Draga
		B. Građevinska područja (GP)	1.	Površina GP naselja - ukupno planirana	159,54 ha	
			2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	3,44%	
			3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	3,13%	
			4.	Udio neizgrađenog	0,30%	

				<i>GP u odnosu na ukupno GP</i>			
			5.	<i>Broj stanovnika/ukupna površina GP</i>	9,62	<i>stanovnika/ha</i>	
			6.	<i>Broj stanovnika / izgrađena površina GP</i>	10,56	<i>stanovnika/ha</i>	
2.3.	<i>IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)</i>	<i>Izdvojena građevinska područja (IGP)</i>	1.	<i>Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja - ukupno planirana</i>	98,48 ha	0,064 ha/st	
			2.	<i>Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:</i>			
			2.a.	<i>Ugostiteljsko-turistička namjena</i>	11,32 ha	0,13%	0,0048 ha/st
						<i>PPUO Mošćenička Draga</i>	

			2.b.	<i>Gospodarska namjena - ukupna</i>	-	
				<i>- proizvodna</i>	-	
				<i>- poslovna namjena</i>	-	
				<i>- površine uzgajališta</i>	-	
				<i>- površine za iskorištavanje mineralnih sirovina</i>	-	
				<i>- površine infrastrukturnih sustava</i>	18,60 ha	0,40% 0,012 ha/st
			2.c.	<i>Sport i rekreacija</i>	86,84 ha	1,87 0,056 ha/st
			2.d.	<i>Područja posebne namjene</i>	-	
			2.e.	<i>Površina groblja</i>	0,41 ha	
			3.	<i>Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP</i>	1.198	kreveta
			4.	<i>Broj turističkih postelja po km' obalne crte</i>	69 kreveta/	km obale
3.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST					
3.1.	<i>PROMETNA INFRASTRUKTURNA</i>	<i>A. Cestovni promet</i>	1.	<i>Duljina cesta po vrstama:</i>		<i>Hrvatske ceste d.o.o.</i>
				<i>- državne ceste</i>	16,23 km	<i>Uprava za ceste</i>
				<i>- županijske ceste</i>	2,41 km	<i>Primorsko-goranske</i>
				<i>- lokalne ceste</i>	6,83 km	
				<i>- nerazvrstane</i>	31,0 km	

				<i>ceste</i>		<i>županije</i>
			2.	<i>Udio pojedinih vrsta cesta:</i>		
				<i>- državne ceste</i>	28,75%	
				<i>- županijske ceste</i>	4,27%	
				<i>- lokalne ceste</i>	12,10%	
				<i>- nerazvrstane ceste</i>	54,92%	
			3.	<i>Cestovna gustoća (dužina cesta / površina područja)</i>	1,22 km ¹ /km ²	
		<i>B. Željeznički promet</i>	1.	<i>Duljina pruge prema vrsti</i>	-	
			2.	<i>Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga</i>	-	
			3.	<i>Gustoća željezničkih pruga (dužina / površina područja)</i>	-	-
		<i>C. Zračni promet</i>	1.	<i>Broj zračnih luka prema vrstama</i>	-	
			2.	<i>Površina zračnih luka</i>	-	
		<i>D. Pomorski promet</i>	1.	<i>Broj luka prema vrsti</i>	2 luke otvorene za javni promet lokalnog značaja (LN) Mošćenička Draga i Brseč	<i>Lučka uprava Opatija-Lovran-Mošćenička Draga</i>
			2.	<i>Površina kopnenog dijela luke</i>	0,10 ha	
			3.	<i>Luke nautičkog turizma prema broju vezova</i>	-	
		<i>E. Riječni promet</i>	1.	<i>Broj riječnih luka prema veličini i rijeci</i>	-	
			2.	<i>Klasa i duljina plovnih putova</i>	-	
		<i>F. Elektroničke komunikacije</i>	1.	<i>Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika</i>	4 0,195 st	<i>Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije</i>

3.2	<i>ENERGETSKA INFRASTRUKTUR A</i>	<i>A. Opskrba električnom energijom</i>	1.	<i>Duljina elektroopskrbnih vodova</i>	38,4 km	<i>PPUO Mošćenička Draga</i>
			2.	<i>Udio i duljina</i>		

				<i>elektroopskrbnih vodova prema vrsti:</i>		
				- dalekovod 110 kV	22,1% 8,5 km	
				- dalekovod 20 kV	29,9 km 77,9%	
				- nn mreža 0,4 kV	-	
		<i>B. Opskrba plinom</i>	1.	<i>Duljina plinovoda</i>	-	-
			2.	<i>Udio prema vrsti plinovoda:</i>		
				- magistralni plinovod	-	
				- lokalni plinovod	-	
		<i>C. Opskrba naftom</i>	1.	<i>Duljina naftovoda</i>	-	-
3.3	<i>OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA</i>	<i>A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom</i>	1.	<i>Duljina javne vodoopkrbne mreže</i>	69 km	<i>Komunalac d.o.o.</i>
			2.	<i>Potrošnja pitke vode:</i>		
				<i>domaćinstva</i>	4,6 m ³ /mjese c	
				<i>industrija</i>	3,0 m ³ /mjese c	
		<i>B. Pročišćavanj e otpadnih voda</i>	1.	<i>Duljina kanalizacijske mreže</i>	10,1 km	
			2.	<i>Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet</i>	0	
3.4	<i>GOSPODARENJE OTPADOM</i>	<i>Odlagališta otpada</i>	1.	<i>Broj i površina odlagališta prema vrsti</i>	0	<i>Agencija za zaštitu okoliša Komunalac d.o.o.</i>
			2.	<i>Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)</i>	0	
4.	<i>KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA</i>					
4.1	<i>KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA</i>	<i>A. Poljoprivreda</i>	1.	<i>Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta</i>	47,56 ha	<i>PPUO Mošćenička Draga</i>
			2.	<i>Udio poljoprivrednog zemljišta</i>	1,02%	
			3.	<i>Površina poljoprivrednog zemljišta po</i>	0,03 ha/st	

				<i>stanovniku</i>		
		<i>B. Šumarstvo</i>	1.	<i>Ukupna površina šumskog zemljišta</i>	3.277,42 ha	
			2.	<i>Udio šumskog zemljišta</i>	70,847%	
			3.	<i>Površina šumskog zemljišta po stanovniku</i>	2,13 ha/st	
		<i>C. Vode</i>	1.	<i>Površine površinskih voda prema vrsti:</i>		
				<i>- ribnjak</i>	-	
			2.	<i>Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS</i>	<i>nema stalnih vodotoka</i>	
			3.	<i>Dužina vodotoka:</i>		
				<i>- 13 bujičnih tokova</i>	53,3 km	
		<i>D. Morska obala</i>	1.	<i>Morska obala - dužina obalne crte</i>	17,3 km	
		<i>E. Mineralne sirovine</i>	1.	<i>Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina:</i>		
			2.	<i>- nafta i plin</i>	-	
4.2	<i>ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI</i>	<i>Zaštićena područja prirode</i>	1.	<i>Broj i površina zaštićenih objekata prirodnih vrijednosti prema vrsti</i>	<i>Park prirode Učka</i> 2.347,5 ha	<i>Ministarstvo zaštite okoliša i prirode</i>
			2.	<i>Broj ekološki značajnih područja i površina ekološke mreže</i>	7 područja 7.935,48 ha	
			3.	<i>Broj i površina posebno zaštićenih područja (NATURA 2000)</i>	3 područja 2.385,66 ha	
4.3.	<i>KULTURNA DOBRA</i>	<i>Struktura registriranih kulturnih dobara</i>	1.	<i>Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara:</i>		<i>Ministarstvo kulture</i>
				<i>- registrirani (pojedinačno zaštićeni)</i>	3	
				<i>- registrirani (kulturno – povijesna)</i>	7	

				<i> cjelina)</i>		
				- preventivna zaštita	-	
			2.	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara	podaci nisu dostavljeni	
			3.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	podaci nisu dostavljeni	
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA*	<i>Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća</i>		<i>* opisati u tekstualnom dijelu Izvješća</i>	-	<i>Točka 5.4. Izvješća</i>
5.	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA					
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	<i>Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća</i>	1.	Broj donesenih PP	7	<i>Općina Mošćenička Draga</i>
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP	5	
			3.	Broj PP u izradi	2	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama - 2009. do 2012. godina	29	<i>Upravni odjel graditeljstvo i zaštitu okoliša Ispostava u Opatiji</i>
				- lokacijska dozvola	13	
				- rješenje o uvjetima građenja	11	
				- rješenje za građenje	1	
				- rješenje o izvedenom stanju	4	
				- rješenje o utvrđivanju građevne čestice	-	
5.3.	INSPEKCIJSKI NADZOR		1.	Nadzor urbanističke inspekcije (broj rješenja)	-	<i>Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja Urbanistička inspekcija</i>
			2.	Nadzor građevinske inspekcije -	43	

				2009. do 2012. godina (broj rješenja)		
--	--	--	--	---	--	--

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

1. Izrada dokumenata prostornoga uređenja

1.1. Strateški dokumenti prostornog uređenja

Strateški dokument prostornog razvoja za područje Općine Mošćenička Draga je Prostorni plan uređenja Općine Mošćenička Draga (SNPGŽ 36/07). Prostorni plan uređenja Općine Mošćenička Draga izrađen je u skladu sa Prostornim planom Primorsko - goranske županije (SNPGŽ broj 14/00, 12/05, 50/06 i 03/11) i usvojen 2007. godine (stručni izrađivač: CPA d.o.o., Zagreb, Odranska 2). Kako su u razdoblju od donošenja PPUO Mošćenička Draga donesene izmjene Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) a promijenio se i najveći dio propisa i zakona koji imaju direktnog utjecaja na sustav prostornog uređenja, Općina Mošćenička Draga je donijela Odluku o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga u svrhu usklađivanja daljnjeg gospodarskog i prostornog razvoja sukladno potrebama Općine Mošćenička Draga. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga (SNPGŽ 04/12) izrađene su 2012. godine (stručni izrađivač: CPA d.o.o., Zagreb, Odranska 2).

1.2. Provedbeni dokumenti prostornog uređenja

Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga (SNPGŽ 04/12) propisana je izrada ukupno 10 planova užih područja (urbanističkih planova uređenja i detaljnih planova uređenja) i to:

Urbanistički planovi uređenja

- *Urbanistički plan uređenja Donji Kraj (UPU 1);*
- *Urbanistički plan uređenja Mošćenička Draga (UPU 2);*
- *Urbanistički plan uređenja Sveti Ivan (UPU 3);*
- *Urbanistički plan uređenja Mošćenice (UPU 4);*
- *Urbanistički plan uređenja Brseč (UPU 5);*
- *Urbanistički plan uređenja Zagore (UPU 6);*
- *Urbanistički plan uređenja Golf igralište Brseč (UPU 7);*
- *Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko – turističke zone Brseč (UPU 8).*

Detaljni planovi uređenja

- *DPU groblja Mošćenice (DPU 1);*
- *DPU proširenja groblja Brseč (DPU 2).*

Od gore navedenih provedbenih dokumenata prostornog uređenja izrađeni su:

- *Urbanistički plan uređenja Donji Kraj (UPU 1);*
- *Urbanistički plan uređenja Zagore (UPU 6).*

Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga je donijelo odluke o izradi novih dokumenta prostornog uređenja te izmjena i dopuna postojećih. Trenutačno su na području Općine u izradi sljedeći dokumenti prostornog uređenja:

- *Urbanistički plan uređenja Sveti Ivan (Odluka o izradi, SNPGŽ 23/12).*

Na području Općine Mošćenička Draga trenutno su na snazi su sljedeći dokumenti prostornog uređenja:

PROSTORNI PLAN UREĐENJA

- Prostorni plan uređenja Općine Mošćenička Draga (SNPGŽ 36/07 i 04/12)

URBANISTIČKI PLANOWI UREĐENJA

- *Urbanistički plan uređenja Donji Kraj - UPU 1 (SNPGŽ 11/09)*
- *Urbanistički plan uređenja Zagore – UPU 5 (SNPGŽ 17/09)*

DETALJNI PLANOWI UREĐENJA

- Detaljni plan uređenja Presika - Brseč (SNPGŽ 13/00 i 31/08)
- Detaljni plan uređenja Presika 1 - Brseč (SNPGŽ 06/02, 31/08 i 12/11)
- Detaljni plan uređenja Žuntarovo - Brseč (SNPGŽ 06/02 i 31/08)
- Detaljni plan uređenja Jir (SNPGŽ 23/05)

2. Provedba dokumenata prostornoga uređenja

Provedba Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga realizira se kroz donošenje provedbenih dokumenata prostornog uređenja (UPU-ovi), te provođenjem zahvata u prostoru u skladu s dokumentima prostornog uređenja, posebnim propisima i lokacijskom dozvolom, odnosno rješenjem o uvjetima građenja. Provedba provedbenih dokumenata prostornog uređenja (UPU-ovi) realizira se provođenjem zahvata u prostoru u skladu s dokumentima prostornog uređenja, posebnim propisima i lokacijskom dozvolom, odnosno rješenjem o uvjetima građenja.

PPUO-om propisani urbanistički planovi uređenja izrađuju se i donose u skladu s razvojnim prioritetima općine, te su prioritetno izrađeni UPU Donji Kraj i UPU Zagore, čiju su izradu financirali privatni investitori u cilju što brže realizacije svojih programa.

2.1. Pojedinačni akti prostornog uređenja

Podaci o broju izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja u razdoblju protekle 4 godine dostavljeni od strane Upravnog odjela za graditeljstvo i zaštitu okoliša, Ispostava u Opatiji, a izrađeni su u sklopu programa HERA (razdoblje od 2009. do kraja 2012. godine):

- lokacijska dozvola	13
- uporaba građevine	4
- potvrda samostalnih uporabnih cjelina	13
- usklađenost parcelacijskog elaborata	13
- uvjerenje o vremenu građenja	5
- opće	8
- završno izvješće glavnog inženjera	3
- urbanistička identifikacija	113
- uvjeti i rješenja o uvjetima građenja	11
- rješenje za građenje	1
- potvrda glavnog projekta	18
- rješenje o izvedenom stanju	4
- građevinska dozvola	1.

2.2. Inspekcijski nadzor

Prema podacima Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Uprava za inspekcijske poslove, Sektor za inspekcijske poslove, u protekle 4 godine donešena su 43 rješenja građevinske inspekcije, dok urbanistička inspekcija nije donosila rješenja.

3. Provedba drugih razvojnih i programskih dokumenata

Osim izrade dokumenata prostornog uređenja, u proteklom četverogodišnjem razdoblju izgrađeni su sljedeći objekti i uređaji komunalne infrastrukture:

2009. godina (utrošeni iznos oko 3,4 milijuna kuna)

- vodovod i kanalizacija Sv. Petar – Jir
- uređenje „Lokvine“ u Brseču
- uređenje igrališta “Sv. Petar“
- uređenje parkirališta Aleja Slatina
- uređenje Trg slobode
- postava novih rasvjetnih tijela
- sanacija nerazvrstanih cesta

2010. godina (utrošeni iznos preko 1,5 milijuna kuna)

- vodovod i kanalizacija Sv. Petar – Jir
- vodovod i kanalizacija obalna šetnica
- nabava novih rasvjetnih tijela
- uređenje nerazvrstane ceste Žuntarovo - Brseč
- sanacija nerazvrstanih cesta

2011. godina (utrošeni iznos preko 1,1 milijuna kuna)

- uređenje boćališta u Mošćeničkoj Dragi – 108.669,12 kuna
- uređenje nerazvrstane ceste Prem – 8.425,00 kuna
- uređenje nerazvrstane ceste Kalina -Zagore – 40.590,00 kuna
- kanalizacija Brseč – 69.000,00 kuna
- vodovod i kanalizacija Sv. Petar – Jir – 539.010,75 kuna
- vodovod naselje Klančac Brseč – 25.731,60 kuna
- vodovod Rovini – 39.984,47 kuna
- nabava novih rasvjetnih tijela – 117.268,20 kuna
- izgradnja nogostupa Aleja Slatina – 23.370,00 kuna
- dodatna ulaganja na nerazvrstanim cestama – 127.491,47 kuna

2012. godina (utrošeni iznos preko 683 tisuće kuna)

- uređenje nerazvrstane ceste Kalina - Zagore
- uređenje nerazvrstane ceste Žuntarovo - Brseč
- uređenje nerazvrstane ceste Prem
- vodovod naselje Klančac Brseč
- vodovod Rovini
- kanalizacija ulica Barba Rike
- nabava novih rasvjetnih tijela
- javni sanitarni čvor plaža Klančac Brseč
- dodatna ulaganja na nerazvrstanim cestama
- građevina javne namjene
- izgradnja kružnog toka na ulazu u Mošćeničku Dragu.

4. Provedba zaključaka, smjernica i preporuka iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Općine Mošćenička Draga

S obzirom da Izvješće o stanju u prostoru za proteklo razdoblje nije izrađeno, ne postoje zaključci, smjernice i preporuke se ovo Izvješće moglo uspoređivati.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Općine Mošćenička Draga obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Prostorni plan uređenja Općine Mošćenička Draga (SNPGŽ 34/07 i 04/12) izrađen je prema postavkama Zakona o prostornom uređenju i gradnji. Donošenjem PPUO Mošćenička Draga stvorili su se osnovni prostorni uvjeti za razvoj općine: formirane su granice građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja za razvoj i uređenje prostora ugostiteljsko-turističke, športsko-rekreacijske i ostalih namjena, unutar kojih je omogućena izgradnja gospodarskih, javnih i društvenih, stambenih i drugih sadržaja. Odredbama za provođenje PPUO Mošćenička Draga utvrđeni su uvjeti, način gradnje i korištenja prostora kao i mjere zaštite mora, poljoprivrednog tla, šuma, prirode, kulturnih dobara i drugo.

U razdoblju od donošenja PPUO Mošćenička Draga došlo je do izmjene velikog broja zakona i propisa koji su nastali zbog usklađivanja s europskom zakonskom regulativom i europskim standardima, pri čemu naročito treba istaknuti izmjene Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) koji definira način i uvjete izrade prostornih planova. Osim toga, u tijeku je izrada Izmjena i dopuna Prostornog plana Primorsko-goranske županije, čime će PPUO Mošćenička Draga u određenim elementima uskoro biti u neskladu sa dokumentom prostornog uređenja šireg područja. Zbog svega navedenog moguće su poteškoće u provođenju PPUO Mošćenička Draga te će biti potrebno pristupiti izradi njegovih Izmjena i dopuna, a u svrhu usklađivanja daljnjeg gospodarskog i prostornog razvoja sukladno potrebama Općine Mošćenička Draga.

2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornoga uređenja Općine Mošćenička Draga

2.1. Izmjene i dopune PPUO Mošćenička Draga

U narednom razdoblju potrebno je izraditi Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga, koje bi obuhvatile slijedeće izmjene i dopune tekstualnog i grafičkog dijela PPUO Mošćenička Draga:

- prenošenje važećih granica građevinskih područja svih naselja na digitalne katastarske podloge
- korekcija granica građevinskih područja naselja sukladno zaprimljenim inicijativama građana, kao i zahtjevima koji će biti dostavljeni tijekom javnog uvida.

Za izradu Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga Općina Mošćenička Draga će osigurati kartografske podloge u mjerilu 1:25.000 i 1:5000 u digitalnom obliku. Procedura izrade kao i obveze pojedinih sudionika u izradi Izmjena i dopuna PPUO Mošćenička Draga detaljno su utvrđene Zakonom o prostornom uređenju i gradnji.

2.2. Izmjene i dopune odnosno stavljanje izvan snage drugih dokumenata prostornog uređenja

Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga donijelo je Odluku o izradi izmjena i dopuna DPU-a Jir (SNPGŽ 08/08), ali izrada nije pokrenuta. Procedura izrade izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja detaljno je utvrđena Zakonom o prostornom uređenju i gradnji.

Ne postoji potreba za stavljanje izvan snage postojećih dokumenata prostornog uređenja. Ukoliko će to ipak biti potrebno, procedura stavljanja izvan snage dokumenata prostornog uređenja detaljno je utvrđena Zakonom o prostornom uređenju i gradnji.

2.3. Izrada novih dokumenata prostornog uređenja

DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA IZ PPUO MOŠĆENIČKA DRAGA:

Obaveza izrade novih prostornih planova uređenja užih područja propisana je člancima 250. i 255. Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Mošćenička Draga:

- *UPU Donji Kraj (UPU 1)*
- *UPU Mošćenička Draga (UPU 2)*
- *UPU Sveti Ivan (UPU 3)*
- *UPU Mošćenice (UPU 4)*
- *UPU Brseč (UPU 5)*
- *UPU Zagore (UPU 6)*
- *UPU Golf igralište Brseč (UPU 7)*
- *UPU ugostiteljsko – turističke zone Brseč (UPU 8)*
- *DPU groblja Mošćenice (DPU 1)*
- *DPU proširenja groblja Brseč (DPU 2).*

Od planiranih deset, do sada su izrađena samo dva urbanistička plana uređenja:

- *UPU Donji Kraj (UPU 1) – SNPGŽ 11/09*
- *UPU Zagore (UPU 6) – SNPGŽ 17/09.*

Pristupanje izradi preostalih planova 8 planova (6 UPU-a i 2 DPU-a), čija je izrada propisana prema PPUO Mošćenička Draga, odrediti će se daljnjim analizama, vezano za razvojne i gospodarske potrebe Općine Mošćenička Draga. Prema sadašnjim procjenama, u narednom četverogodišnjem razdoblju se očekuje izrada urbanističkih planova uređenja:

- *UPU Mošćenička Draga (UPU 2)*
- *UPU Mošćenice (UPU 4)*
- *UPU Brseč (UPU 5)*

Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga donijelo je Odluku o izradi UPU Sveti Ivan (UPU 3) - SNPGŽ 23/12).

Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga može, ukoliko se to ocijeni potrebnim u narednom razdoblju, donijeti odluku o izradi i za sljedeće planove:

- *UPU Golf igralište Brseč (UPU 7)*
- *UPU ugostiteljsko – turističke zone Brseč (UPU 8)*
- *DPU groblja Mošćenice (DPU 1)*
- *DPU proširenja groblja Brseč (DPU 2).*

OSTALI DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA:

Novelom članka 78. Zakona o prostornom uređenju i gradnji od 15. srpnja 2011. godine omogućeno je da se odlukom o izradi provedbenog dokumenta prostornog uređenja može se odrediti uži ili širi obuhvat tog dokumenta od obuhvata određenog dokumentom prostornog uređenja šireg područja te se može odrediti obuhvat provedbenog dokumenta prostornog uređenja i za područje za koje obuhvat nije određen dokumentom prostornog uređenja.

Slijedom navedenog, Općinsko vijeće Općine Mošćenička Draga može, ukoliko se to ocijeni potrebnim donijeti odluku o izradi urbanističkog plana uređenja ili detaljnog plana uređenja i za preostala područja koja nisu utvrđena Prostornim planom uređenja Općine Mošćenička Draga.

Procedura izrade urbanističkih planova uređenja kao i obveze pojedinih sudionika detaljno su utvrđene Zakonom o prostornom uređenju i gradnji.

U skladu sa člankom 136. Zakona o prostornom uređenju i gradnji troškove ili dio troškova potrebnih za izradu provedbenog dokumenta prostornog uređenja te za uređenje građevinskog zemljišta može snositi vlasnik zemljišta kojem to uređenje koristi ili druga zainteresirana osoba koja sa Općinom Mošćenička Draga sklopi ugovor o financiranju uređenja građevinskog zemljišta.

3. Prijedlog aktivnosti za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru

Iz analize stanja u prostoru mogu se donijeti određeni zaključci o potrebnim aktivnostima Općine

Mošćenička Draga koji nisu usko vezane samo za prostorno planiranje, ali koje se neposredno odnose na daljnji razvoj Općine Mošćenička Draga.

Za područje Općine Mošćenička Draga izrađena je samo osnovna planerska dokumentacija (PPUO), ili pak ona koju su financirali privatni investitori (UPU Donji Kraj i UPU Zagore).

Kako se najveći dio građevinskog područja naselja, kao i izdvojena građevinska drugih namjena nalaze u zaštićenom obalnom pojasu, u narednom bi razdoblju trebalo više pažnje posvetiti izradi prostornih planova užih područja. To se prvenstveno odnosi na potrebu izrade UPU-a Mošćenička Draga, UPU-a Mošćenice i UPU-a Brseč. Naime, sva tri naselja su pod konzervatorskom zaštitom, dok je naselje Mošćenička Draga i općinsko središte. Kako se najveći građevinski i komunalni zahvati očekuju upravo u tim naseljima, bilo bi nužno kroz izradu urbanističkih planova odrediti čvrste kriterije za njihov razvoj, uz istovremenu maksimalnu zaštitu postojeće građevinske strukture.

Za daljnji razvoj potrebno je provoditi sve aktivnosti za poboljšanje demografske slike prostora i povećanje udjela aktivne populacije, s obzirom na smanjenje broja stanovnika općine u zadnjem međupopisnom razdoblju. Potrebno je omogućiti mladom i radno aktivnom stanovništvu visoku kvalitetu života, ne samo sadržajima i standardom života, već i programima stanogradnje i mjerama za poboljšanje prometne i komunalne infrastrukture. U navedene aktivnosti potrebno je uključiti i aktivnosti koje se bave razvojem ljudskih potencijala, unapređenjem svih oblika obrazovanja, zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti.

Za unapređenje održivog razvoja u prostoru Općine Mošćenička Draga potrebno je sustavno provoditi mjere zaštite okoliša, prirode i kulturne baštine, korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, unapređenja prometne i komunalne infrastrukture i prometne pristupačnosti.

Razvoj gospodarstva treba stimulirati kroz povećanje konkurentnosti, razvoj malog i srednjeg poduzetništva, razvoj ruralnog područja, poljoprivrede, ribarstva i pratećih gospodarskih grana. Daljnje mjere za unaprjeđenje gospodarstva su one koje se odnose na ukupni razvoj poduzetničke infrastrukture, promociju općine, privlačenje domaćih i stranih investitora i olakšavanja financiranja kako javnih tako i privatnih razvojnih programa.

Potrebno je sustavno unaprjeđivati sustav razvoja programa i projekata za uključivanja u sufinancirane projekte, uz optimiziranje korištenja unutarnjih i vanjskih resursa, regionalne infrastrukture, sa aktivnom promocijom općinskih interesa. Sustav baze projekata Općine Mošćenička Draga te jasna slika o prioritetima razvoja donosi općini ne samo konkretne rezultate već i dugoročne posljedice na razvoj.

Kao dio Primorsko-goranske županije Općina Mošćenička Draga u prilici je koristiti se regionalnim institucijama međunarodne suradnje te sudjelovati u projektima koji se financiraju pretprijetnim, a nakon 30. lipnja 2013. i kohezijskim fondovima Europske unije. U tu svrhu neophodno je postojanje kvalitetne dokumentacije prostornog uređenja kao preduvjet je za privlačenje domaćih i stranih investitora i realizacije svih vrsta projekata.